

Var finns pengarna?

- sammanställning av stöd och bidragsmöjligheter till åtgärder och insatser för att nå miljömålen

Länsstyrelsen Västra Götaland i samarbete
med Västra Götalandsregionen och Skogsstyrelsen

Omslagsfoto: Martin Fransson

Miljömålsillustrationer: Tobias Flygar

Uppdaterad 18 januari 2024

Tillsammans för miljön i Västra Götaland

Målet med denna sammanställning av stöd och bidrag är att underlätta för kommuner, föreningar, vattenråd, företag, markägare och flertalet andra aktörer som vill arbeta med miljöförbättrande åtgärder. Sammanställningen ska ge en övergripande introduktion kring de stöd och bidrag som finns att söka och var man hittar mer detaljerad information. Det finns en mycket begränsad fokus på forsknings- och innovationsstöd.

Sammanställningen är ett viktigt stöd i genomförandet av åtgärderna i ”Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland - åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025”. Stöden har därför symboler kopplat till de fyra utmaningarna i åtgärdsprogrammet. För att få den senaste informationen är det viktigt att du alltid går vidare till de länkar vi hänvisar till då vi inte har möjlighet att uppdatera denna sammanställning mer än två gånger per år.

Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Västra Götalandsregionen hjälper gärna till med diskussioner kring vilka bidrag som kan vara lämpliga att söka för just de åtgärder du planerar. Generellt gäller att EU-medel kan kombineras med andra medel såsom statliga eller kommunala medel. Men vanligtvis kan inte olika statliga medel kombineras med varandra. Kontakta ansvarig myndighet för besked om vad som gäller för just det bidrag du är intresserad av.

I denna sammanställning lyfts endast de stöd som har en tydlig koppling till miljöåtgärder eller klimatanpassning. Men glöm inte bort att många andra stöd har positiva miljöeffekter såsom bredbandsutbyggnad som minskar behovet av resande, och nybyggnation som redan från början investerar i bra energi- och värmehandling. Låt miljöhänsyn bli ett självklart arbetssätt i alla former av investeringar och projekt!

Innehåll

Var finns pengarna?	1
Sammanställning av stöd och bidragsmöjligheter till åtgärder och insatser för att nå miljömålen.....	1
Tillsammans för miljön i Västra Götaland	3
Innehåll.....	4
Bidrag utifrån åtgärdsprogrammets utmaningar och miljö kvalitetsmål	8
 Utmaningen Minskad klimatpåverkan och ren luft	8
 Utmaning Hållbar användning av vattenmiljöer.....	9
 Utmaning Hållbart brukande av skog och odlingslandskap	10
 Utmaning God bebyggd miljö och hållbar konsumtion	11
.....	11
1. STÖD SOM SÖKS VIA LÄNSSTYRELSEN	13
1.1 Klimatklivet.....	13
1.2 Landsbygdsprogrammet	14
1.3 Bidrag till kalkning.....	14
1.4 Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA).....	15
1.5 Bidrag till fiskevård.....	15
1.6 Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet.....	16
1.7 Fiskeavgiftsmedel	16
1.8 Efterbehandling av förorenade områden	17
1.9 Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder	17
1.10 Åtgärdsprogram hotade arter	18
1.11 Lokala naturvårdsprojekt (LONA)	19
1.12 Bevara din egen skog och få ersättning	20
1.13 Utveckling med bygdemedel (investeringar som främjar bygden vid utbyggnad av vattenkraft)	20
1.14 Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar	21
2. STÖD SOM SÖKS VIA VÄSTRA GÖTALANDS-REGIONEN	22
2.1 Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030	22
2.2 Projektbidrag miljö och regionutveckling	23
2.3 Hållbarhetscheck	23
3. STÖD SOM SÖKS VIA SKOGSSTYRELSEN.....	24
3.1 Natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS).....	24
3.2 Stöd för ädellövskogsbruk	24
3.3 Återvätningsavtal	25
4. STÖD SOM SÖKS VIA BOVERKET	26

4.1	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	26
4.2	Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler	26
4.3	Startbidrag för byggemaskiner	27
4.4	Gör plats för ungdomarna - verksamhetsutvecklingsbidrag	27
4.5	Stöd till bostäder för äldre	28
4.6	Energieffektivisering i småhus	29
5.	STÖD SOM SÖKS VIA ENERGIMYNDIGHETEN	30
5.1	Elbusspremie	30
5.2	Industriklivet	30
5.3	Bio+	31
5.4	Transporteffektivt samhälle	31
5.5	Klimatpremie för miljölastbilar och eldrivna arbetsmaskiner	32
5.6	Cirkulär ekonomi och resursanvändning inom planetens gränser	32
5.7	Batterifondsprogrammet	33
5.8	Pilot- och demonstrationsprojekt	34
5.9	Utveckla och integrera fossilfria och elektrifierade fordon	34
5.10	Skapa nya lösningar för ett resurseffektivt samhälle med hjälp av design och beteendevetenskap	35
5.11	Ekonomiskt stöd för att utveckla ett affärskoncept	36
6.	STÖD SOM SÖKS VIA HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN	37
6.1	Medfinansiering av EU-projekt	37
7.	STÖD SOM SÖKS VIA JORDBRUKSVERKET	38
7.1	Stöd inom strategiska planen (jordbruk)	38
7.2	Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021-2027	39
7.3	Stöd för samarbeten 2023-2027	40
7.4	Lokalt ledd utveckling (LEADER-projekt)	40
7.5	Stöd till producentorganisationer och biodlingssektorn 2023-2027	41
7.6	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker 2017-2024 ..	42
7.7	Stöd till kompetensutveckling 2023-2027	42
8.	STÖD SOM SÖKS VIA NATURVÅRDSVERKET	44
8.1	Projektmedel för ideella miljöorganisationer	44
8.2	Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd	44
8.3	Kadmiumbatterifonden	45
8.4	Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt	45
8.5	Bidrag för organisering av vandringsleder	45
8.6	Bidrag till icke-publika laddstationer ("Ladda bilen")	46
8.7	Stängsel mot rovdjur	46
8.8	Röjning och restaurering av betesmarker och slåtterängar	47
9.	STÖD SOM SÖKS VIA SKATTEVERKET	48
9.1	Skattereduktion för Grön teknik	48
10.	STÖD SOM SÖKS VIA TILLVÄXTVERKET	49
10.1	Företagsstöd	49
10.2	Regionalt investeringsstöd	49

10.3	Riskkapital	50
10.4	Strategi för hållbar urban utveckling	50
11.	STÖD SOM SÖKS VIA TRAFIKVERKET	52
11.1	Stadsmiljöavtal (inga nya utlysningar)	52
11.2	Skyltfonden	52
11.3	Bidrag till snabbbladdningsstationer för elfordon	52
11.4	Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö	53
11.5	Miljökompensation för godstransporter på järnväg	54
11.6	Projektbidrag till ideella föreningar	54
12.	STÖD SOM SÖKS VIA ANDRA ORGANISATIONER OCH MYNDIGHETER	56
12.1	Naturskyddsföreningens miljöfond	56
12.2	Naturskyddsföreningens energifond	56
12.3	Naturskyddsföreningens skogsfond	57
12.4	Sportfiskarnas fiskevårdsfonder	57
	Sportfiskarnas fiskevårdsfond	57
	Abu Garcias Fiskevårdsfond	58
	Göte Borgströms stiftelse för fiske- och vattenvård	58
12.5	Svensk våtmarksfond	58
12.6	Anslag till friluftsliv	59
12.7	Avfall Sverige	59
12.8	Vätterns fiskevårdsfond	60
12.9	Naturbonusen	60
12.10	Nordiska ministerrådets utlysningar	60
12.11	Vattenkraftens miljöfond	60
12.12	Glokala Sverige	61
12.13	Utlsysningar via Vinnova	61
13.	EU:s sammanhållningspolitik	62
14.	EU-FONDER OCH -PROGRAM	63
14.1	Interreg-program	63
	Interreg Sverige-Norge	63
	Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	63
	Interreg North Sea Region (Nordsjöregionen)	64
	Interreg BSR Baltic Sea Region (Östersjöregionen)	64
	Interreg Europe	64
	Urbact	65
	Övriga Interregionala program – Espon och Interact	65
14.2	EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond	65
14.3	EEE-F: European Energy Efficiency Fund	66
14.4	EU:s Miljöprogram LIFE+	66
	LIFE finansierar projekt inom följande projektområden:	66
	LIFE finansierar följande projekttyper:	66
15.	STÖD FÖR KLIMATANPASSNING	68

15.1	Bidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv	68
15.2	Statsbidrag för naturolyckor	69
16.	MILJÖPRISER	70

Bidrag utifrån åtgärdsprogrammets utmaningar och miljö kvalitetsmål

Utmaningen Minskad klimatpåverkan och ren luft

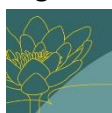

- 1.1 Klimatklivet
- 1.2 Landsbygdsprogrammet
- 1.13 Utveckling med bygdemedel
- 2.1 Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030
- 2.2 Projektbidrag miljö och regionutveckling
- 2.3 Hållbarhetscheck
- 4.1 Stöd till kulturlokaler
- 4.2 Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler
- 4.3 Startbidrag för byggemenskaper
- 4.4 Gör plats för ungdomarna- verksamhetsutvecklingsbidrag
- 4.5 Stöd till bostäder för äldre
- 4.6 Energieffektivisering i småhus
- 5.1 Elbusspremie
- 5.2 Industriklivet
- 5.3 Bio+
- 5.4 Transporteffektivt samhälle
- 5.5 Klimatpremie för miljölastbilar och eldrivna arbetsmaskiner
- 5.6 Cirkulär ekonomi och resursanvändning inom planetens gränser
- 5.7 Batterifondsprogrammet
- 5.8 Pilot- och demonstrationsprojekt
- 5.9 Utveckla och integrera fossilfria och elektrifierade fordon
- 5.10 Skapa nya lösningar för ett resurseffektivt samhälle med hjälp av design och beteendevetenskap
- 5.11 Ekonomiskt stöd för att utveckla ett affärskoncept
- 7.1 Stöd inom strategiska planen (jordbruk)
- 7.3 Stöd för samarbeten
- 7.4 Lokalt ledd utveckling (LEADER)
- 7.6 Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker 2017-2024
- 7.7 Stöd till kompetensutveckling 2023-2027
- 8.1 Projektmedel för ideella miljöorganisationer
- 8.3 Kadmiumbatterifonden
- 8.6 Bidrag till icke-publika laddstationer
- 9.1 Skattereduktion för Grön teknik
- 10.1 Regionala företagsstöd
- 10.2 Regionalt investeringsstöd
- 10.3 Medel för förstudier i Västsverige
- 10.4 Strategi för hållbar urban utveckling
- 11.1 Stadmiljöavtal
- 11.2 Skyltfonden

11.3	Bidrag till snabbbladdningsstationer för elfordon
11.4	Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö
11.5	Miljökompensation för godstransporter på järnväg
11.6	Bidrag till ideella föreningars arbete för de transportpolitiska målen
12.2	Naturskyddsföreningens energifond
12.7	Avfall Sverige
12.10	Nordiska ministerrådets utlysningar
12.12	Glokala Sverige
12.13	Utlysningar via Vinnova
14.1	Interreg-program
14.2	EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond
14.3	EEE-F: European Energy Efficiency Fund
14.4	EUs miljöprogram LIFE+
16	Miljöpriser

Utmaning Hållbar användning av vattenmiljöer

1.2	Landsbygdsprogrammet
1.3	Bidrag till kalkning
1.4	Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA)
1.5	Bidrag till fiskevård
1.6	Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet
1.7	Fiskeavgiftsmedel
1.8	Efterbehandling av förorenade områden
1.9	Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder
1.10	Åtgärdsprogram hotade arter
1.11	Lokala naturvårdsprojekt (LONA)
1.13	Utveckling med bygdemedel
1.14	Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar
2.1	Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030
2.2	Projektbidrag miljö och regionutveckling
2.3	Hållbarhetscheck
3.1	Natur och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)
3.3	Återvätningsavtal
5.3	Bio+
5.7	Cirkulär ekonomi och resursanvändning inom planetens gränser
6.1	Medfinansiering av EU-projekt
7.1	Stöd inom strategiska planen (jordbruk)
7.2	Havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet
7.3	Stöd för samarbeten
7.4	Lokalt ledd utveckling (LEADER)
7.6	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker 2017-2024

- 7.7 Stöd till kompetensutveckling 2023-2027
- 8.1 Projektmedel för ideella miljöorganisationer
- 8.2 Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd
- 8.4 Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt
- 12.1 Naturskyddsföreningens miljöfond
- 12.4 Sportfiskarnas fiskevårdsfonder
- 12.5 Svensk våtmarksfond
- 12.6 Anslag till friluftsliv
- 12.7 Avfall Sverige
- 12.8 Vätterns fiskevårdsfond
- 12.9 Naturbonusen
- 12.10 Nordiska ministerrådets utlysningar
- 12.11 Vattenkraftens miljöfond
- 12.12 Glokala Sverige
- 12.13 Utlysningar via Vinnova
- 14.1 Interreg-program
- 14.2 EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond
- 14.4 EUs miljöprogram LIFE+
- 15.1 Stöd för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv
- 15.2 Bidrag för naturolyckor
- 16. Miljöpriser

Utmaning Hållbart brukande av skog och odlingslandskap

- 1.2 Landsbygdsprogrammet
- 1.8 Efterbehandling av förorenade områden
- 1.9 Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder
- 1.10 Åtgärdsprogram hotade arter
- 1.11 Lokala naturvårdsprojekt (LONA)
- 1.12 Bevara din egen skog och få ersättning
- 1.13 Utveckling med bygdemedel
- 1.14 Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar
- 2.1 Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030
- 2.2 Projektbidrag miljö och regionutveckling
- 2.3 Hållbarhetscheck
- 3.1 Natur och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)
- 3.2 Stöd för ädellövskogsbruk
- 3.3 Återvätningsavtal
- 5.3 Bio+
- 5.7 Cirkulär ekonomi och resursanvändning inom planetens gränser
- 7.1 Stöd inom den strategiska planen (jordbruk)
- 7.3 Stöd för samarbeten
- 7.4 Lokalt ledd utveckling (LEADER)
- 7.5 Stöd till producentorganisationer och biodlingssektorn 2023-2027

7.6	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker 2017-2024
7.7	Stöd till kompensutveckling 2023-2027
8.1	Projektmedel för ideella miljöorganisationer
8.2	Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd
8.4	Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt
8.5	Bidrag för organisering av vandringsleder
8.7	Stängsel mot Rovdjur
8.8	Röjning och restaurering av betesmarker och slåtterängar
12.3	Naturskyddsförenings skogsfond
12.5	Svensk våtmarksfond
12.6	Anslag till friluftsliv
12.7	Avfall Sverige
12.9	Naturbonusen
12.10	Nordiska ministerrådets utlysningar
12.12	Glokala Sverige
12.13	Utlisningar via Vinnova
14.1	Interreg-program
14.2	EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond
14.4	EUs miljöprogram LIFE+
15.1	Bidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv
15.2	Bidrag för naturolyckor
16.	Miljöpriser

Utmaning God bebyggd miljö och hållbar konsumtion

1.2	Landsbygdsprogrammet
1.9	Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder
1.13	Utveckling med bygdemedel
1.14	Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar
2.1	Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030
2.2	Projektbidrag miljö och regionutveckling
2.3	Hållbarhetscheck
4.1	Stöd till icke-statliga kulturlokaler
4.2	Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler
4.3	Startbidrag för byggemskaper
4.4	Gör plats för ungdomarna- verksamhetsutvecklingsbidrag
4.5	Stöd till bostäder för äldre
4.6	Energieffektivisering i småhus
5.4	Transporteffektivt samhälle
5.7	Cirkulär ekonomi och resursanvändning inom planetens gränser
7.1	Stöd inom den strategiska planen (jordbruk)
7.3	Stöd för samarbeten
7.4	Lokalt ledd utveckling (LEADER)

7.5	Stöd till producentorganisationer och biodlingssektorn 2023-2027
7.6	Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker 2017-2024
7.7	Stöd till kompetensutveckling
8.3	Kadmiumbatterifonden
8.4	Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt
9.1	Skattereduktion för Grön teknik
10.1	Företagsstöd
10.2	Regionalt investeringsstöd
10.3	Risikkapital
10.4	Strategi för hållbar urban utveckling
11.1	Stadsmiljöavtal
11.2	Skyltfonden
11.4	Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö
11.6	Bidrag till ideella föreningars arbete för de transportpolitiska målen
12.2	Naturskyddsföreningens energifond
12.6	Anslag till friluftsliv
12.7	Avfall Sverige
12.10	Nordiska ministerrådets utlysningar
12.12	Glokala Sverige
12.13	Utlsynningar via Vinnova
14.1	Interreg-program
14.2	EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond
14.4	EUs miljöprogram LIFE+
15.1	Bidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv
15.2	Bidrag för naturolyckor
16.	Miljöpriser

1. STÖD SOM SÖKS VIA LÄNSSTYRELSEN

1.1 Klimatklivet

Klimatklivet är ett investeringsstöd inriktat på åtgärder som innebär minskade utsläpp av växthusgaser på lokal och regional nivå. Länsstyrelserna samverkar med Naturvårdsverket i hanteringen av stödet. Klimatklivet är regeringens största satsning inom klimatområdet och pågår till 2028.

Sökande: Alla förutom privatpersoner kan söka medel, till exempel kommuner, företag, regioner, organisationer och stiftelser.

Stöd: Stödnivån varierar och är beroende av vem det är som söker, hur mycket stöd som söks samt för vilken åtgärd. Se Naturvårdsverkets webbplats för mer information. Företag kan dock aldrig få mer än 70 % i stöd, och för övriga är maxgränsen 50 %. Undantaget är ansökningar om publik laddning där stöd kan ges för 70 %.

Exempel på åtgärder: Avgörande för stöd är att åtgärden har en hög CO2-minskning per investerad krona. Möjliga åtgärder finns inom flera olika områden:

- Transporter – utbyggnad av publik laddinfrastruktur eller tankstationer för biogas eller vätgas, åtgärder inom järnväg och cykel, inköp av klimatsmarta tunga fordon.
- Energi – konverteringar för att fasa ut fossila bränslen för uppvärmning och arbetsmaskiner.
- Biogas och gasutsläpp – produktion och förädling av biogas, destruktion av lust- eller deponigas.
- Industri – åtgärder som ger minskade utsläpp och effektivare energianvändning, exempelvis tillvaratagande av restvärme eller andra processrelaterade utsläpp (Verksamheter som omfattas av EU ETS kan främst söka för restvärmeåtgärder).

Observera att ansökningar om icke-publika laddstationer hänvisas till stödet Ladda bilen, se Naturvårdsverkets kapitel.

Ansökan: ansökan görs via Länsstyrelsens e-tjänst, som nås både via Länsstyrelsen och Naturvårdsverkets webbplats. Observera att ansökningar för publika laddstationer samt vätgastankstationer hanteras i ett annat förfarande. Sökanden lämnar anbud i särskilda utlysningar. Nästa tillfällen att söka är:

12-21 februari Utlysning Publika vätgastankstationer (anbud)

4-15 mars Ansökningsomgång Klimatklivet

25 mars- 5 april Utlysning Publika laddstationer (anbud)

Det kommer också tillfällen att ansöka under maj-juni samt sep-okt.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket \(Klimatklivet\)](#)

[Information hos Naturvårdsverket \(publik laddning inom Klimatklivet\)](#)

1.2 Landsbygdsprogrammet

Flertalet av de stöd som funnits under kapitel 1.2 Landsbygdsprogrammet kommer stänga för ansökan om stöd från och med 2024. Mer information om de stöd som finns kvar att söka finns att läsa under kapitel 7 och kapitel 8.

För att hålla dig uppdaterad om vad som gäller är det viktigt att söka information löpande på Jordbruksverkets, Naturvårdsverkets och Länsstyrelsens webbsidor.

Projektstöd – Utveckling av natur- och kulturmiljöer i odlingslandskapet

Obs! Stödet är borttaget och går inte att söka från och med 2024.

Miljöinvesteringar – Stängsel mot rovdjur

Läs mer om stödet under kapitel 8.

Miljöinvesteringar – röjning och restaurering av betesmarker och slåtterängar

Läs mer om stödet under kapitel 7

Jordbrukarstöd – Miljöersättningar, ekologisk produktion med mera

Läs mer om stödet under kapitel 7.

1.3 Bidrag till kalkning

Målet med kalkningen är att försurade sjöar och vattendrag ska få tillbaka väl fungerande ekosystem med en naturlig flora och fauna. Länsstyrelsen fördelar årligen bidrag till kalkning som vanligtvis sker i kommunal regi. Bara i Västra Götalands län fördelas mer än 20 miljoner kronor årligen som bidrag till kalkning. Huvudmannen (mottagaren av bidraget) beställer och utför kontroll av kalkspridningen.

Sökande: Huvudmän för kalkningen, vilket oftast är kommuner. I vissa fall kan även andra regionala aktörer som kommunalförbund eller organisationer/föreningar gå in som huvudman.

Stöd: Endast inom åtgärdsområden för försurning, 85 eller 100 % bidrag. 100 % bidrag ges till särskilt värdefulla områden medan övriga åtgärdsområden delfinansieras av huvudmannen med resterande 15 procent.

Exempel på åtgärder: Kalkning av försurade vatten.

Ansökan: Särskilda blanketter ska användas och sändas in till Länsstyrelsen. Eftersom de flesta kalkningarna utförs på hösten rekommenderas att ansökan skickas in under våren.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#) där mer information om kalkning finns här.

1.4 Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA)

 Åtgärder som rör övergödning, miljögifter kopplade till fritidsbåtar, omhändertagande av förlorade fiskeredskap samt olika restaureringsåtgärder kan genomföras med LOVA-bidrag. Övergödningsinsatser kommer fortsatt att vara det högst prioriterade området. Prioriterade åtgärder/områden i Västra Götalands län är:

- Åtgärder för minskat läckage av fosfor från bottensediment i sjöar och kustvatten, så kallad internbelastning
- Åtgärder för minskat utsläpp av näringsämnen till vattenmiljön, som till exempel våtmarker, strukturkalkning med mera.
- Åtgärder för upptag och återcirkulering av näringsämnen, genom till exempel odling av musslor eller blå fånggrödor, eller andra metoder
- Åtgärder med syfte att nå en god ekologisk status eller god miljöstatus enligt havsmiljöförordningen.
- Åtgärder för minskad spridning av miljöfarliga ämnen från fritidsbåtar till vattenmiljön

Sökande: Kommuner och ideella sammanslutningar eller kombinationer av dessa. LOVA-förordningen medger inte stöd till ekonomiska föreningar, företag eller privatpersoner.

Stöd: Högst 90% för åtgärder kring internbelastning i sjöar och vattendrag och högst 80% för andra åtgärder, 40% strukturkalkning. Medfinansiering krävs. Projekten kan vara ett eller fleråriga.

Exempel på åtgärder: strukturkalkning, våtmarker, restaurering, båtramper och lokal åtgärdssamordnare.

Ansökan: Länsstyrelsernas e-tjänst: Ansökan om stöd till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA). Ansökan är öppen så länge det finns medel kvar att fördela.

[Information och e-tjänst hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

1.5 Bidrag till fiskevård

 Kommuner, lokala och regionala aktörer kan ansöka hos Länsstyrelsens Vattenavdelning om medel till fiskevårdsprojekt från anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö. Detta är ett anslag som Länsstyrelsen årligen tilldelas från Havs- och vattenmyndigheten.

Sökande: Kommuner, lokala och regionala aktörer.

Stöd: Bidragsandelen är i normalfallet 50%. Om särskilda skäl finns kan bidragsandelen bli högre.

Exempel på åtgärder: utsättning av fisk när det gäller återintroduktion av utslagna arter, biotopvård i rinnande vatten med mänsklig påverkan (exempelvis flottledsrensade vattendrag), fiskevårdsplaner, fiskvägar mm. Bidrag lämnas normalt inte

till fiskvägar vid tillståndsgivna eller tillståndspliktiga dammar och vattenkraftsanläggningar. Däremot kan bidrag lämnas för utrivning av dammar. Ibland kräver åtgärden en anmälan om vattenverksamhet till Länsstyrelsen.

Ansökan: särskild blankett ska användas och sändas in till Länsstyrelsen. Ansökan kan lämnas in senast 15 februari 2024, beslut tas under våren.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

1.6 Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet

 Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet är mycket omfattande och ska främja ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske och vattenbruk i Sverige. Programmet innehåller stöd till projekt och investeringar som bidrar till att uppfylla målen.

Jordbruksverket är ansvarig myndighet och samtliga stöd inom programmet söks via Jordbruksverket. En sammanfattning av programmets stöd med miljöinriktning finns därför i kapitlet om Jordbruksverkets stöd (kapitel 7.2).

1.7 Fiskeavgiftsmedel

 När tillstånd för en vattenverksamhet meddelas beslutas det oftast om villkor som verksamhetsutövaren ska följa. Villkorens syfte är att minska de verkningar som verksamheten har på miljön. Vid prövning i miljödomstolen av vattenverksamheter enligt miljöbalken kan domstolen i vattendom föreskriva fiskeavgifter som kompensation för fiskeskada. Dessa s.k. särskilda fiskeavgifter kan användas för fiskevårds- och fiskefrämjande åtgärder i det berörda vattenområdet eller i angränsande vattenområden om inte annat anges i domen. Bestämmelser om fiskeavgiftsmedel finns i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet och förordningen (1998:928) om bygge- och fiskeavgifter. Länsstyrelsen har beslutanderätt för användandet av fiskeavgiftsmedel som är utdömda för åtgärder inom länet. För vissa medel är det dock Havs- och vattenmyndigheten som har bestämmanderätten.

Sökande: Stödet är öppet för alla typer av aktörer, såsom privatpersoner, kommuner, organisationer, fiskevårdsområdesföreningar och företag.

Stöd: Stöd i form av fiskeavgiftsmedel kan lämnas om den planerade åtgärden uppfyller villkoren för utdömda medel och i mån av tillgängliga medel. Vanligtvis beslutar Länsstyrelsen om ett stöd som utgör en del av den totala kostnaden, men i vissa fall kan Länsstyrelsen lämna stöd för hela åtgärdskostnaden.

Exempel på åtgärder: I vattendomen eller föreläggandet anges vad pengarna får användas till och i vilket vattenområde medlen får nyttjas. Exempelvis används medlen till fiskvägar, biotopvård och utsättningar av fisk.

Ansökan: Ansökan görs till Länsstyrelsen. Innan en ansökan skickas in bör kontakt tas med [fiskevårdsansvariga på länsstyrelsen](#). Länsstyrelsen kan då informera om det finns tillgängliga medel som är möjliga att använda till den aktuella åtgärden och lämna information om hur du ansöker om medlen.

1.8 Efterbehandling av förorenade områden

Naturvårdsverket fördelar pengar till arbetet med förorenade områden. Den statliga finansieringen kan vara antingen statsbidrag eller statligt stöd. Statligt stöd söks endast för åtgärdsfasen i de fall den förorenade fastigheten ägs av fastighetsägande företag. Föreningarna kan finnas såväl i mark och byggnader som i sediment och påverka människors hälsa och miljön på ett skadligt sätt. Att minska och förebygga hälsorisker och den kemiska påverkan på mark- och vattenmiljön är därför de viktigaste skälen för arbetet med efterbehandling av förorenade områden.

Sökande: Kommun eller annan huvudman får via länsstyrelserna ansöka om statsbidrag hos Naturvårdsverket. Ansökan om statsstöd söks och beslutas hos Länsstyrelsen.

Ansökan: Bidrag för utredningar söks två gånger per år, medan ansökan om bidrag och statligt stöd för åtgärdsprojekt kan göras löpande under året. För samtliga bidragsprojekt förutsätts en dialog mellan kommunen och länsstyrelsen inför en ansökan. Kontakta vastragotaland@lansstyrelsen.se och ange att du är intresserad av bidrag eller stödet, så hänvisas du vidare till lämplig handläggare.

[Avhjälpan av föreningsskador \(naturvardsverket.se\)](#)

1.9 Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder

Naturvårdsverket fördelar pengar till länsstyrelserna för att kommuner ska kunna bygga bostäder på tidigare förorenad mark. Som utgångspunkt anses den statliga finansieringen vid efterbehandling av mark inför bostadsbyggande alltid utgöra statligt stöd. Det finns ett behov av fler bostäder. Samtidigt finns det förorenade områden där efterbehandlingskostnaderna är så stora att det är för dyrt att bygga bostäder. Syftet med det statliga stödet är att skapa förutsättningar för fler bostäder samtidigt som riskerna med föreningarna som påverkar människors hälsa och miljön reduceras. Det är ett uttalat stöd till åtgärder varför utredning inte ingår. Möjligheten till fördelning av statlig finansiering är beroende av regeringens anslag till området, vilket kan variera. Länsstyrelsen gör en lokal prioritering och bedömning av vilka objekt som ska gå vidare till ansökan om medel till statligt stöd hos Naturvårdsverket. Vissa kriterier måste uppfyllas för att en ansökan om statligt stöd ska gå vidare till Naturvårdsverket, se länkar nedan.

Sökande: Kommun eller annan huvudman ansöker tillsammans med de fastighetsägare som äger den förorenade fastigheten som berörs av åtgärden, hos länsstyrelserna. Länsstyrelserna får sedan söka om medel till statligt stöd hos Naturvårdsverket.

Ansökan: Ansökan om statligt stöd för bostadsbyggande kan göras när som helst under året, men förutsätter en dialog mellan huvudmannen och länsstyrelsen inför en ansökan. Kontakta vastragotaland@lansstyrelsen.se och ange att du är intresserad av stödet, så hänvisas du vidare till lämplig handläggare.

[Efterbehandling av förorenad mark inför bostadsbyggande \(naturvardsverket.se\)](http://naturvardsverket.se)

1.10 Åtgärdsprogram hotade arter

Naturvårdsverket har huvudansvar för satsningen åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP), och Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för de akvatiska arterna. Länsstyrelserna koordinerar programmen regionalt och nationellt, genomför åtgärder och analyserar det pågående arbetet. ArtDatabanken fungerar som kunskapsstöd främst vid framtagande av nya åtgärdsprogram och revidering av utgångna. Totalt omfattar satsningen drygt 200 program och cirka 300 arter. En del program rör livsmiljöer för flera arter. Målet är att bevarandestatusen för dessa arter och livsmiljöer blir gynnsam samt att tillräcklig genetisk variation är bibehållen inom och mellan populationer.

Sökande: Länsstyrelserna får varje år bidrag från Naturvårdsverket (terrestra program) och från Havs- och vattenmyndigheten (akvatiska program) för att ta fram och genomföra åtgärdsprogrammen. Kommuner, föreningar eller andra som vill genomföra åtgärder för en art eller livsmiljö som omfattas av ett åtgärdsprogram är välkomna att kontakta Länsstyrelsen för diskussion. Länsstyrelsens prioritering styr medlen.

Stöd: Kostnaderna för föreslagna åtgärder finns uppskattade i bilaga 1 i respektive åtgärdsprogram för arten. Åtgärder finansieras/medfinansieras även genom de riktade bidrag länsstyrelserna erhåller för kalkning, restaurering av vattendrag, fiskevård, m.fl. sakområdesbidrag, även medfinansiering av medel från EU, andra myndigheter och aktörer.

Exempel på åtgärder:

- Nyskapande av livsmiljöer eller restaurering
- Populationsförstärkande åtgärder
- Utbildning
- Inventeringar
- Informationsspridning

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

1.11 Lokala naturvårdsprojekt (LONA)

Naturvårdsverket ansvarar för den lokala naturvårdssatsningen (LONA). Syftet är att stimulera kommunernas och ideella föreningars långsiktiga naturvårdsengagemang. Nyckelord för satsningen är naturvårdsnytta, lokala initiativ och lokal drivkraft, friluftsliv, samverkan och partnerskap, folkhälsa, tätortsnära natur och tillgång till denna.

Sedan 2018 pågår en särskild våtmarkssatsning för anläggande och restaurering av våtmarker. Syftet är att stärka landskapets förmåga att hålla och balansera vattenflöden, öka tillskottet till grundvattnet och minska klimatpåverkan genom att återväta dikade torvmarker.

Sökande: Kommuner och intresseorganisationer. Kommuner kan ansöka om LONA-bidrag, men även intresseorganisationer kan anmäla projekt. Projekten genomförs antingen i kommunens egen regi eller av en lokal aktör som tecknat avtal med kommunen. Det är alltid kommunen som är ansvarig, från ansökan fram till slutrapportering. Naturvårdsverket fördelar årligen medel till länsstyrelserna som beslutar om bidrag till kommunerna. Kommunen ansöker hos länsstyrelsen i det län projektet i huvudsak ska bedrivas.

Stöd: Bidrag uppgår normalt till högst 50 % av bidragsberättigat belopp. För projekt inom våtmarkssatsningen kan bidragsdelen vara högst 90 %.

Exempel på åtgärder:

- Kunskapsuppbyggnad
- Framtagande av underlag, till exempel kommunala naturvårdsprogram
- Områdesskydd
- Vård och förvaltning av områden, naturtyper och arter inklusive åtgärder som främjar friluftsliv i natur- och kulturmiljö
- Restaurering av områden, naturtyper och bestånd av arter
- Information, folkbildning och annan kunskapsspridning
- Restaurering och anläggande av våtmarker, till exempel igenläggning av diken, skapande av svämmiljöer, sumpskog eller tvåstegsdiken
- Förberedelsearbete inför restaurering eller anläggande av våtmarker

Ansökan: Den 1 december är sista ansökningsdatum för projekt som avses starta nästa år. Tilldelningen av medel till LONA-bidrag är beroende av den budget som riksdagen beslutar om och kan därför variera från år till år. Vissa år tillkommer en extra ansökningsomgång. Information om sista ansökningsdag annonseras i första hand på Naturvårdsverkets webbplats.

Ansökningar görs först i LONA-tjänsten och skickas därefter med e-post till Länsstyrelsen.

Sista helgen i augusti varje år firas Lokala naturvårdens dag. Det går att söka pengar för att genomföra aktiviteter kopplat till detta. Stöd kan ges för högst 50 % av arrangemangets totalkostnad. Maxbeloppet är på 20 000 kr per projekt.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

1.12 Bevara din egen skog och få ersättning

Markägare kan föreslå skogsområden med höga naturvärden för formellt skydd och då få ersättning från antingen Skogsstyrelsen eller Länsstyrelsen. Med formellt skydd menas att ett område skyddas som naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal. Du som skogsägare känner din skog och dess värden, din känedom är ett värdefullt komplement till Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens kunskap. Tillsammans gör vi en viktig insats för att nå våra gemensamma miljö kvalitetsmål och att skogar med höga naturvärden bevaras nu och i framtiden.

Sökande: Markägare som har skog med höga naturvärden.

Ansökan: Intresseanmälan görs på särskild blankett och skickas till Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen eller så kontaktar du vastragotaland@lansstyrelsen.se eller skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se, och anger att du är intresserad av att bevara din skog, så hänvisas du vidare till lämplig handläggare.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

1.13 Utveckling med bygdemedel (investeringar som främjar bygden vid utbyggnad av vattenkraft)

Utveckling med bygdemedel är en ersättning som vattenkraftsföretagen är ålagda att inbetala i samband med regleringen av de stora älvarna, för att minska eller gottgöra sådana skador som regleringen orsakat den berörda bygden. Närmare bestämmelser om detta finns i miljöbalken (1998:808) samt lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812). Sedan medel har avsatts för reglering av oförutsedda skador kan den årliga bidragssumman i övrigt användas för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna. Miljödombstolarna beslutar i ärenden som gäller skadeersättning och länsstyrelserna om användningen i övrigt.

Sökande: Det är den bygd som berörs av vattenföretaget eller anläggningar för detta som kan söka bidrag. Medel för investeringar kan sökas av ideella föreningar med verksamhet i den kommun som gränsar till vattendragen och sjöarna (se nedan). Följande kommuner har bygdeavgiftsmedel:

- Vänerns fond: Alla kommuner som gränsar mot Vänern

- Fegens fond: Svenljunga kommun. Även Falkenbergs och Gislaveds kommun.
- Åsundens fond: Ulricehamns kommun
- Skåpanäs-fallet: Svenljunga kommun. Även Falkenbergs och Gislaveds kommun
- Östra Silens fond: Bengtsfors kommun
- Stråkens fond: Tidaholms kommun. Även Mullsjö kommun
- Vättern och Motala ströms fond: Karlsborg, Hjo och Tidaholms kommuner. Observera att ansökan till denna fond görs till Länsstyrelsen i Östergötland.

Stöd: Stödsatserna är varierande.

Exempel på åtgärder: Reparationer/investeringar i byggnader, förbättringar av idrottsanläggningar, och inköp av fast utrustning. I vårt län går medel även bl.a. till laxfond Väneren.

Ansökan: ansökan görs på en särskild blankett, som sedan mailas in till Länsstyrelsen. Sista ansökningsdag är 31 oktober för fördelning nästkommande år.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

1.14 Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar

Att vårda kulturmiljöer är en viktig del av flera miljö kvalitetsmål. Hos Länsstyrelsen kan ni söka ett mindre bidrag för att bevara värdefulla miljöer och anläggningar. För att bebyggelse ska behålla sitt kulturhistoriska värde är det viktigt att vård och underhåll samt ombyggnader sker utifrån de enskilda husens förutsättningar. Det är också viktigt att använda kulturhistoriskt riktiga material och metoder för att ta tillvara på byggnadernas karaktär och utseende samtidigt som man värnar om de traditionella hantverken.

Sökande: Enskilda personer, kommuner, stiftelser och bolag som äger eller förvaltar en kulturhistorisk värdefull byggnad eller miljö.

Stöd: Upprustning som blir dyrare än normalt kan delvis finansieras genom bidraget, man kan få 50–90 procent av den överkostnad som är kulturhistoriskt motiverad. I första hand utgår bidrag till den skyddade bebyggelsen och för ett långsiktigt bevarande.

Exempel på åtgärder: vård eller restaurering av kulturhistorisk värdefull byggnad eller miljö, vård och skötsel av kulturlandskap eller fornlämningar, åtgärder för ökad tillgänglighet och kunskap.

Ansökan: ansökan görs genom e-tjänst på Länsstyrelsens webbplats, sista ansökningsdag är 30 november för fördelning nästkommande år.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

2. STÖD SOM SÖKS VIA VÄSTRA GÖTALANDS-REGIONEN

En regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland, VG2030 gäller för perioden 2021–2030. Strategin är ett gemensamt politiskt styrdokument framtaget i en process med bred delaktighet genom samtal och samverkan med olika aktörer. Strategin är en gemensam vägvisare för hela Västra Götalands utveckling fram till år 2030 och för att uppfylla målen i Vision Västra Götaland – Det goda livet.

Den anger inriktningen och styr Västra Götalandsregionens (VGR) prioriteringar och fördelning av insatser och stöd.

[Ingångssida för de stöd som administreras av VGR](#)

[Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030](#)

2.1 Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Den regionala utvecklingsstrategin anger inriktningen och styr VGR:s prioriteringar av insatser och stöd. Syftet är att stimulera till en mångfald av idéer och lösningar på kort men också på lång sikt.

Projekt bedöms utifrån hur de knyter an till Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 (VG2030), exempelvis genom hur de bidrar till någon av de långsiktiga prioriteringarna och/eller de västsvenska kraftsamlingarna. Syftet är att stimulera till en mångfald av idéer och lösningar på både kort och lång sikt.

Eller, hur projektet på annat sätt bidrar till ett Västra Götaland som är robust och sammanhållet, jämlikt och öppet, fossiloberoende och cirkulärt.

Det finns fyra prioriteringar eller program inom VG2030 för att visa viljeinriktningen inom utmaningarna för hållbar omställning i Västra Götaland.

- Stärka innovationskraften
- Bygga kompetens
- Öka inkluderingen
- Knyta samman Västra Götaland

[VGR:s områden/program för hållbar utveckling](#)

De fyra västsvenska kraftsamlingarna 2021-2024 innebär att extra fokus läggs på stärkt samverkan och samordnat tvärssektoriellt utvecklingsarbete inom dessa områden under fyra år.

- Cirkulära affärsmodeller
- Elektrifiering

- Digitalisering
- Fullföljda studier

[Västsvenska kraftsamlingar för hållbar omställning](#)

2.2 Projektbidrag miljö och regionutveckling

Miljö- och regionutvecklingsnämnden (MRU) kan bevilja stöd till projekt som bidrar till tillväxt och hållbar utveckling i Västra Götaland och som ligger i linje med Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030.

MRU:s arbete är långsiktigt och inriktat på att driva hållbar omställning genom strategiska insatser för klimat och miljö och genom att stimulera entreprenörskap och företagande, stärka innovationer och kunskapsöverföring till små och medelstora företag, öka tillgången till riskkapital och skapa samarbeten och utveckling i företagsnätverk och kluster och stärka transportinfrastrukturen.

MRU kan också bevilja stöd för förstudier för ansökningar om EU-medel.

Sökande: samtliga offentliga och privata aktörer.

Ansökan: Kontakta ansvarig handläggare på VGR som stödjer ditt arbete med ansökan.

[Information hos Västra Götalandsregionen](#)

2.3 Hållbarhetscheck

VGR erbjuder via hållbarhetscheckar finansiellt stöd till företag för insatser som främjar och möjliggör samhällets omställning. Checken kan sökas av företag som står inför ett utvecklingsarbete och då behöver extern konsult hjälp för att tillföra kompetens som inte finns i företaget, och som behövs för att satsningen ska kunna genomföras.

Sökande: små- och medelstora företag. Företag med färre än 50 anställda som har minst två årsredovisningar och har minst en anställd på årsbasis prioriteras.

Stöd: företag kan ges i spannet 25 000 kronor upp till 150 000 kr. I vissa kommuner är dock stödet begränsat till maximalt 100 000 kr.

Exempel på åtgärder: stöd söks för kostnader förknippat med att ta in en extern konsult för att utveckla nya produkter och/eller tjänster som ingår i cirkulära affärsmodeller, elektrifiering eller hållbara livsmedelssystem/biobaserade material.

Ansökan: ansökan görs digitalt via VGRs hemsida och kan skickas in löpande.

[Information hos Västra Götalandsregionen](#)

3. STÖD SOM SÖKS VIA SKOGSSTYRELSEN

3.1 Natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)

Syftet med stödet är att genom aktiva åtgärder bevara, restaurera och åter skapa värdefulla natur- och kulturmiljöer i skogen. Åtgärderna ska främja växter och djur, äldre kulturmiljöer, landskapsbilden eller rekreation och friluftsliv. Du kan även få kostnadsfri rådgivning på plats i din skog.

Sökande: Du som äger skogsmark eller har markägarens tillstånd att söka.

Stöd: Varierar beroende på typ av åtgärd. Lägsta stödbelopp som beviljas är 5 000 kronor.

Exempel på åtgärder: Friställa gamla ekar, plantering för att skapa brynmiljöer, anlägga våtmarker, röja fram äldre kulturmiljöer, märka upp vandringsleder.

Ansökan: Särskild blankett ska användas och skickas in till Skogsstyrelsen. Ta gärna kontakt med Skogsstyrelsen där du bor eller där du har din skog för att få kostnadsfri rådgivning och hjälp med din ansökan. Du kan även skicka in en intresseanmälan för rådgivning på Skogsstyrelsens webbplats så kontakter vi dig. Ansökan kan skickas in när som helst under året.

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

3.2 Stöd för ädellövskogsbruk

Stödets syfte är att kompensera markägare för de högre kostnader som uppstår vid förnygring av ädellövskog. Ädellövskog är ett bestånd som till minst 70 procent utgörs av lövträd och av ädla lövträd till minst 50 procent och vars areal är minst ett halvt hektar. Med ädla träd avses alm, ask, avenbok, bok, ek, fågelbär, lind och lönn. Du kan söka stöd för att förnygra, vårda plant- och ungskog samt röja i ungskog.

Sökande: Du som äger skogsmark eller har markägarens tillstånd att söka.

Stöd: Varierar beroende på typ av åtgärd. Lägsta stödbelopp som beviljas är 5 000 kronor.

Exempel på åtgärder: Markberedning, stängselmaterial och stängsling, plantkostnad och plantering, röjning.

Ansökan: Särskild blankett ska användas och skickas in till Skogsstyrelsen. Ta gärna kontakt med Skogsstyrelsen där du bor eller där du har din skog för att få kostnadsfri rådgivning och hjälp med din ansökan. Du kan även skicka in en intresseanmälan för rådgivning på Skogsstyrelsens webbplats så kontakter vi dig. Ansökan kan skickas in när som helst under året.

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

3.3 Återvätningsavtal

Återvätning innebär att grundvattennivån på en plats höjs för att minska utsläppet av växthusgaser. Återvätning är en kostnadseffektiv klimatåtgärd som också har positiva effekter på den biologiska mångfalden. Genom att teckna ett återvätningsavtal kan du få en engångsersättning för minskat markvärde. I avtalet regleras bland annat hur återvätningen på objektet ska gå till, vad du som markägare avstår ifrån och vilken ersättning du får.

Bra att veta:

- Avtalstiden är 50 år.
- Avtalet innebär ingen begränsning när det gäller nyttjandet av de träd som växer på marken som återväts.
- Skattemässigt fungerar återvätningsavtal på samma sätt som ett naturvårdsavtal.
- Syftet med återvätningsavtal är klimatnyttan. Därför ska bördiga torvmarker prioriteras eftersom de läcker ut mest växthusgaser.

Sökande: Markägare som har skog som uppfyller kraven inom återvätningssatsningen.

Ansökan: Anmäl intresse för att teckna återvätningsavtal genom att fylla i ett formulär på Skogsstyrelsens webbplats. Ansökan kan skickas in när som helst under året.

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

4. STÖD SOM SÖKS VIA BOVERKET

4.1 Stöd till icke-statliga kulturlokaler

Kulturlokaler kan få stöd till nybyggnad och ombyggnad samt till standardhöjande reparationer, tillgänglighetsskapande åtgärder och energiåtgärder. För att få stöd krävs det att projektet bedöms angeläget och aktuellt ur ett lokalt och regionalt kulturpolitiskt perspektiv.

Sökande: Bidraget ges till kulturlokaler som ägs och drivs av någon annan än staten. Exempelvis museer, teater- och konsertlokaler, konsthallar och liknande. Lokaler för läns museer är prioriterade.

Stöd: Bidraget kan ges med högst 30 procent av den godkända kostnaden för nybyggnad. För övriga projekt kan bidrag ges med högst 50 procent av den godkända kostnaden

Exempel på miljö- och energiåtgärder: vissa åtgärder för energieffektivisering eller för miljöförbättring, till exempel uppvärmningssystem eller avloppshantering. Åtgärder som förbättrar tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Ansökan: ansökan görs på en särskild blankett som skickas in till Boverket. Sista ansökningssdag är den 30 september varje år. Beslutet om bidrag tas i februari året därpå.

[Information hos Boverket](#)

4.2 Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler

Bidrag kan lämnas till nybyggnad, ombyggnad och inköp av allmän samlingslokal, samt till standardhöjande reparationer, tillgänglighetsskapande åtgärder och energiåtgärder i allmänna samlingslokaler. Ansökningar som gäller lokaler i socioekonomiskt utsatta bostadsområden och lokaler för ungdomar är prioriterade.

Sökande: Med allmänna samlingslokaler menas sådana lokaler som ägs eller disponeras av ideella organisationer och som utnyttjas allsidigt. Exempel på allmänna samlingslokaler är bygdegårdar, IOGT-NTOs lokaler, Folkets hus och andra föreningsdrivna lokaler. Organisationen måste vara fristående från kommunen.

Stöd: Bidrag kan lämnas upp till högst 50 procent av den godkända kostnaden. Det krävs att kommunen medverkar i finansieringen av projektet med minst 30 procent av kostnaden. För tillgänglighetsskapande åtgärder kan bidrag lämnas för hela kostnaden, dock högst 300 000 kronor.

Exempel på åtgärder: Vissa åtgärder för energieffektivisering eller för miljöförbättring, till exempel uppvärmningssystem eller avloppshantering. Åtgärder som förbättrar tillgängligheten för personer med en fysisk eller kognitiv funktionsnedsättning.

Ansökan: Bidraget söks via Boverkets e-tjänst senast 1 december. Beslut om bidrag fattas senast 31 maj varje år.

[Information hos Boverket](#)

4.3 Startbidrag för byggemskaper

För att öka möjligheterna att utveckla bostäder, som passar för olika typer av hushåll, har regeringen beslutat att införa ett startbidrag för byggemskaper.

I en byggemskap planerar och bygger människor tillsammans de bostäder de ska bo i, vilket kan vara ett alternativ för att få igång bostadsprojekt på orter där intresse saknas från kommersiella aktörer. Det aktuella anslaget för 2023 är 4 miljoner kronor.

Sökande: byggemskap organiserad i en ekonomisk förening där minst sex medlemmar satsat 10 000 kr per person och byggemskapen äger, eller genom avtal disponerar mark som kommunen medger får bebyggas med flerbostadshus.

Stöd: startbidrag kan lämnas upp till högst 400 000 kr.

Exempel på åtgärder: initiala projektkostnader som uppstår innan byggstart, exempelvis anlitande av en arkitekt eller projektledare.

Ansökan: ansökan görs genom särskilt formulär som finns på Boverkets webbplats.

[Information hos Boverket](#)

4.4 Gör plats för ungdomarna - verksamhetsutvecklingsbidrag

Bidraget kan ges till åtgärder som ska anpassa en allmän samlingslokal till ungdomsverksamhet. Det kan även ges för att stimulera ungdomars verksamhet inom kultur- och fritidsområdet i en sådan lokal.

Sökande: Med allmänna samlingslokaler menas lokaler som ägs eller disponeras av ideella organisationer och som utnyttjas på ett allsidigt vis. Exempel på allmänna samlingslokaler är bygdegårdar, IOGT-NTO:s lokaler, Folkets hus och andra föreningsdrivna lokaler.

Verksamhetsutvecklingsbidraget kan ges till föreningar, stiftelser och aktiebolag som arbetar utan vinstsyfte och som är fristående från en kommun eller kommunala företag och bolag. Bidraget är avsett för verksamheter och aktiviteter som särskilt riktar sig till ungdomar. Den organisation som söker bidrag ska äga sin lokal eller ha ett nyttjanderättsavtal.

Stöd: Verksamhetsutvecklingsbidrag kan lämnas upp till hela den godkända kostnaden.

Exempel på åtgärder: Byggnadsåtgärder vars syfte är att anpassa en allmän samlingslokal, eller utomhusmiljön i nära anslutning till lokalen, till ungdomsverksamhet inom kultur- och fritidsområdet. Det går att söka bidrag för åtgärder för att förbättra tillgängligheten till och i allmänna samlingslokaler.

Ansökan: Senast den 31 augusti varje år går det att söka verksamhetsutvecklingsbidrag via en särskild blankett.

[Information hos Boverket](#)

4.5 Stöd till bostäder för äldre

Om du ska bygga eller bygga om bostäder för äldre personer kan du få stöd som täcker en del av byggkostnaden.

Sökande: Exempel på vilka som kan söka är allmännyttiga bostadsföretag, byggföretag, privata fastighetsägare och kooperativa bostadsföreningar. Anpassningsåtgärder kan även sökas av bostadsrättsföreningar.

Stöd: Hur mycket pengar ett visst byggprojekt kan få som stöd beror på vad du ska bygga eller anpassa:

- För nybyggnad kan du få upp till 3 600 kronor per kvadratmeter boarea.
- För ombyggnad kan du få upp till 3 200 kronor per kvadratmeter boarea.
- För anpassning av gemensamma utrymmen i hyreshus eller bostadsrättshus kan du få stöd för en fjärdedel av kostnaden, men som mest 200 000 kronor.

Är bostaden tänkt för en person får du bidrag för som mest 50 kvadratmeter, varav 15 kvadratmeter för gemensamma utrymmen. Är bostaden avsedd för två personer kan du få bidrag för högst 70 kvadratmeter, varav 20 kvadratmeter för gemensamma utrymmen. Du kan inte få mer i stöd än vad byggprojektet kostar.

Exempel på åtgärder: De olika delarna av stödet till bostäder för äldre är:

- Ny- eller ombyggnad av särskilda boendeformer för äldre som ges med stöd av socialtjänstlagen. Gäller både boende för äldre med omfattande vårdbehov och biståndsbedömt trygghetsboende.
- Ny- eller ombyggnad av hyresrätter för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden.
- Anpassning av gemensamma utrymmen i hyres- eller bostadsrättshus.

För att läsa mer om den del av stödet du vill söka, gå till respektive del på Boverkets hemsida, länk nedan.

Ansökan: För att söka stödet behöver du logga in på Boverkets e-tjänst.

[Stöd till bostäder för äldre - Boverket](#)

4.6 Energieffektivisering i småhus

Energieffektivisering i småhus är ett nytt bidrag med syfte att minska sårbarheten för höga energipriser och bidra till ökad försörjningstrygghet. Stödet trädde i kraft 3 juli 2023. För 2023 är anslaget på 304 miljoner kronor. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 400 miljoner kronor årligen.

De bidragsberättigade åtgärderna i förslaget till förordning är indelade i två kategorier. Den första kategorin innehåller åtgärder för att minska småhusets behov av el eller gas genom konvertering från direktverkande el eller gas till värmepumpar, installation av vattenburet eller luftburet värmedistributionssystem eller anslutning till ett fjärrvärmenät. Den andra kategorin omfattar förbättringsåtgärder i klimatskärmen.

Sökande: Privatpersoner med permanentbostad där värmebehovet huvudsakligen försörjs med el eller gas.

Stöd: Bidraget ges med högst 50 procent av de bidragsberättigade kostnaderna, sammantaget dock högst 60 000 kronor per småhus, fördelat på högst 30 000 kronor för en konvertering och högst 30 000 kronor för klimatskärmsåtgärder. Bidrag under 10 000 kronor betalas inte ut. Den som utför en bidragsberättigad åtgärd ska vara godkänd för F-skatt.

Exempel på åtgärder: Exempel på konverteringsåtgärder är kostnader för värmepump, biobränslepanna, värmedistributionssystem såsom radiatorer, fjärrvärmecentral. Exempel på klimatskärmsåtgärder är kostnad för tilläggsisolering, vindsisolering, fasadisolering.

Ansökan: För att söka stödet behöver du logga in i Boverkets e-tjänst. Länsstyrelsen handlägger ärendet i respektive län. Information finns på Boverket respektive Länsstyrelsens hemsidor.

[Information hos Boverket](#)

[Information hos Länsstyrelsen](#)

5. STÖD SOM SÖKS VIA ENERGI MYNDIGHETEN

5.1 Elbusspremie

Elbusspremien är ett statligt stöd för aktörer som bedriver kollektivtrafik. Stödet kan du söka innan du köper en elbuss. Syftet med elbusspremien är att täcka delar av den merkostnad som köpet av en elbuss innebär.

Premien regleras i förordning 2016:836 om elbusspremie. Senaste revideringen var 18 januari 2022. Ändringen i förordningen innebär att det generella stödbeloppet på 10% av elbussens inköpspris ändras till 20%. Maxbeloppet på 25 miljoner, som varje aktör kan erhålla i elbusspremie per år, tas bort. Förordningen kompletteras av en föreskrift för elbusspremien.

Sökande: Elbusspremien riktas till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, eller till de kommuner som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna har överlämnat befogenhet åt att ingå avtal om allmän trafik. Även övriga företag som bedriver kollektivtrafik är välkommen att ansöka.

Stöd: För en kollektivtrafikmyndighet, kommun eller aktiebolag som fått befogenhet att upphandla kollektivtrafik, utgör premien 20 procent av elbussens inköpspris.

Exempel på åtgärder: premien omfattar elbussar, laddhybrider. Bränslecellsbus-sar och trådbussar som har kapacitet för fler än 14 passagerare.

Ansökan: ansökan kan skickas in löpande till Energimyndigheten, där de behandlas i turordning. Observera att ansökan behöver lämnas in innan bussarna har satts i trafik.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.2 Industriklivet

År 2018 lanserades detta stöd som en långsiktig satsning (2018 – 2045) för att stödja en fossilfri omställning inom svensk industri. Industriklivet omfattar totalt 1354 miljoner kronor 2023 och kan finansiera projekt som pågår till och med 2030. Den årliga budgeten beslutas i samband med budgetpropositionen. Fokus är att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser. I juni 2019 breddades Industriklivet till att också inkludera projekt inom negativa utsläpp och elektrifiering. Nu kan du få bidrag för [genomförbarhets- och miljöstudier, pilot- och demonstrationsanläggningar](#) samt investeringar som bidrar till ett eller flera av Industriklivets områden. Du kan ansöka när som helst under året.

Sökande: industrier med processrelaterade utsläpp men även universitet och forskningsinstitut. Inga begränsningar i varken företagsstorlek eller mängden växthusgas som företaget släpper ut.

Stöd: stödnivåerna varierar och beror på vilken aktör som söker samt på vilken typ av projekt.

Exempel på åtgärder: se informationstexten för respektive utlysning.

Ansökan: ansökan görs genom olika utlysningar och därför varierar sista dag för ansökan. Läs informationen för den utlysning du är intresserad av för att veta mer. Ansökan görs via Energimyndighetens e-tjänst E-kanalen.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.3 Bio+

Programmet syftar till att utveckla biobaserade lösningar och värdekedjor samt öka kunskapen och kompetensen om hur dessa bör samspela med varandra och övriga energisystemet. Lösningarna som tas fram inom programmet ska vara konkurrenskraftiga, och om möjligt förbättra den ekologiska statusen i mark och vatten, bidra till trygghet och jämlikhet samt bidra till flexibilitet och robusthet i energisystemet.

Programmet har ett antal utfallsmål, dessa är; resurseffektiva lösningar, hållbara värdekedjor, nya aktörskonstellationer, hög kompetensnivå, effektfulla styrmedel och policy.

Programmet är planerat att pågå mellan år 2021–2025 och budgetramen för perioden är 320 miljoner kronor.

Ansökan: Stödet söks genom utlysningar. Bevaka Energimyndighetens webbplats för information om kommande utlysningar.

[Information hos Energimyndigheten.](#)

5.4 Transporteffektivt samhälle

Inom programmet Transporteffektivt samhälle eftersträvas ett samhälle där människor kan mötas och leva på ett jämlikt, tillgängligt och resurseffektivt sätt. Fokusområden inom programmet är själva omställningen till ett transporteffektivt samhälle, och inkluderar därmed inte rena projekt inom teknikutveckling eller produktion/distribution av förnybara drivmedel. Programmet omfattar totalt 260 miljoner kronor fördelat på åren 2018 till 2024 och söks genom olika utlysningar.

Sökande: Alla aktörer som kan bidra till utlysningens mål kan söka. Exempelvis företag, offentlig sektor, universitet och högskolor, övriga aktörer med anknytning till forskning.

Exempel på åtgärder: Öka kunskapen om drivkrafter och kapacitet om beteendeförändringar kopplat till transporter, ta fram affärsmodeller som kan främja ett transporteffektivt samhälle, utveckling av metoder och arbetssätt.

Ansökan: Ansökan görs digitalt via Energimyndighetens webbplats. Bevaka Energimyndighetens webbplats för senaste informationen om kommande utlysningar för 2022-2024.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.5 Klimatpremie för miljölastbilar och eldrivna arbetsmaskiner

 Energimyndigheten har av regeringen fått i uppdrag att betala ut en premie för vissa miljölastbilar och elektriska arbetsmaskiner i en ny klimatpremie. Stödet beräknas finnas fram till 2026. Förordningen för klimatpremien har ändrats från och med 11 oktober 2022. Förordningen för klimatpremien reglerar att fordon ska vara inregistrerade i Transportstyrelsens fordonregister för att kunna få beviljat stöd utbetalat. Förändringen innebär att de arbetsmaskiner som inte kan inregistreras i Transportstyrelsens fordonregister, exempelvis motorredskap klass II, kan få dispens för detta. Dessa arbetsmaskiner registreras på annat sätt i ett av Energimyndighetens register.

Sökande: Klimatpremien för vissa miljöfordon kan sökas av företag, kommuner och regioner som ska köpa en miljölastbil, en eldriven arbetsmaskin eller en miljöarbetsmaskin.

Stöd: den sökande kan få max 20 procent av miljöfordonets inköpspris i stöd.

Ansökan: ansökan görs digitalt via Energimyndighetens webbplats. Ansökan sker löpande.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.6 Cirkulär ekonomi och resursanvändning inom planetens gränser

    Vill du bidra till mer hållbar resursanvändning och en mer cirkulär ekonomi? Då finns det möjlighet att ansöka om stöd för forsknings- och innovationsprojekt inom programmet RE:Source. RE:source finansieras av Vinnova, Energimyndigheten och Formas. Energimyndigheten är ansvarig myndighet och RISE är koordinator för programmet.

Sökande: Alla organisationer som genom forskning- och innovation kan bidra till mer hållbar resursanvändning och en mer cirkulär ekonomi kan söka. Exempelvis:

- företag till exempel industriföretag, leverantörer av teknik och tjänster
- forskningsinstitut

- universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner
- offentlig sektor eller andra organisationer.

Stöd: Projektstöd beror på vem som söker och vilken åtgärd man söker för. Se energimyndighetens hemsida för mer information.

Exempel på åtgärd: Utlysningen riktar sig till forsknings- och innovationsprojekt som vill utveckla ekonomiskt gångbara lösningar som bidrar till mer hållbar resursanvändning och en mer cirkulär ekonomi. Åtgärden behöver adressera någon av områdena Hållbara erbjudanden, Hållbart användande eller Hållbart cirkulationssystem.

Ansökan: Utlysningen är öppen. Sista ansökningsdag är 29 februari 2024. Ansökan görs på Energimyndighetens hemsida.

[Information på programmets hemsida](#)

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.7 Batterifondsprogrammet

 Batterifondsprogrammet är ett forskningsprogram med inriktning mot batteriåtervinning och mot batterier för elsystems- och fordonstillämpningar. är den tionde utlysning inom Batterifondsprogrammet.

Sökande: Den sökande kan vara företag, offentlig sektor, universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner, institut samt övriga aktörer med anknytning till batterivärdekedja.

Stöd: Cirka 280 miljoner kronor kommer fördelas under perioden 2017–2027 genom årliga utlysningar. Den senaste utlysningen är på 70 miljoner kronor. Se Energimyndighetens hemsida för mer information om stödnivå.

Exempel på åtgärd: Programmet finansierar forskningsprojekt inom:

- Batteriutveckling (Li-jonbatterier, andra batterityper och superkondensatorer)
- Diagnostik/mätning
- Styrning/användning
- Säkerhet
- Återanvändning
- Återvinning; Li-jonbatterier och övriga batterityper
- Övrig relevant utveckling med god potential att bidra till programmets mål

Ansökan: Ansökan görs på Energimyndighetens hemsida där även information om aktuella utlysningar finns.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.8 Pilot- och demonstrationsprojekt

 Syfte med utlysningen är att öka förutsättningarna för att innovativa lösningar ska introduceras på marknaden. Lösningarna ska skalas upp och spridas för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, en effektiv energianvändning samt en trygg och uthållig energitillförsel.

Sökande: Alla aktörer som kan bidra till utlysningens mål kan söka. Det kan till exempel vara: företag, kommuner och andra offentliga organisationer och forskningsorganisationer.

Stöd: Utlysningen riktar sig till större pilot- och demonstrationsprojekt där de totala stödberättigade kostnaderna ska vara minst 7 000 000 kronor. Stödbelopp beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)

Exempel på åtgärd: Utlysningen riktar sig till pilot- och demonstrationsprojekt inom alla samhällsområden och sektorer. Projekten behöver ha en mognadsgrad lämplig för större pilot och demonstrationsprojekt och bidra till energi- och klimatomställningen. Projekt ska vara inom något av följande tre olika kategorier, alternativt en kombination av dessa:

- produkt-, tjänst- eller prototypdemonstration
- produktionsdemonstration
- systemdemonstration.

Ansökan: Utlysningen är öppen och stänger den 9 april 2024. Ansökan görs på Energimyndighetens hemsida.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.9 Utveckla och integrera fossilfria och elektrifierade fordon

 Utlysningen görs inom ramen för FFI. FFI Nollutsläpps uppdrag är att minska fordonssektorns negativa påverkan på klimat och miljö genom att utveckla och integrera nollutsläpptsfordon med dess ladd- och tankinfrastruktur samt användare.

Sökande: Alla aktörer som kan bidra till delprogrammets utmaningar är välkomna att söka. I alla projekt krävs motfinansiering från näringslivet.

Stöd: Projekt inom denna utlysning förväntas omfatta ca 0,2–25 miljoner kronor beviljat stöd från Energimyndigheten. Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet

- om projektparten är ett litet eller medelstort företag (SMF)
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

Varje enskilt projekt ska ha minst 25 % näringslivsmedfinansiering. Hela delprogrammet ska i genomsnitt ha minst 50 procent näringslivs-finansiering.

Exempel på åtgärder: FFI Nollutsläpp medfinansierar projekt som berör forskning och innovation inom något/några av delprogrammets fokusområden:

- Policyutveckling som kompletterar teknik- eller samhällsutveckling för att möjliggöra snabbare implementering av nödvändiga åtgärder/tekniker.
- Hårdvaru- och mjukvaruoptimering, ny hårdvara och elarkitektur i fordon och ladd- och tankinfrastruktur.
- Nya, relativt utforskade teknologier, där fordon till exempel används för energilagring/flexibilitetsresurs eller andra områden med hög potential för att uppnå FFIs effektmål.
- Optimerad energieffektivitet i fordonet i användarfasen.
- Kraftelektronik i fordon och infrastruktur.

Ansökan: Utlysningen är öppen och stänger den 19 mars 2024. Ansökan görs på Energimyndighetens hemsida.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.10 Skapa nya lösningar för ett resurseffektivt samhälle med hjälp av design och beteendevetenskap

 Har du en kreativ idé som kan minska den vardagliga energi- och resursanvändningen? Nu har du som forskar om, eller utvecklar produkter, lösningar och tjänster som kan påskynda omställningen till ett energi- och resurseffektivt samhälle möjlighet att få ekonomiskt stöd till ditt projekt.

Sökande: Alla aktörer som kan bidra till programmets mål kan söka. Det kan till exempel vara:

- företag, till exempel designbyråer
- offentlig sektor
- universitet och högskolors designavdelningar, samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner
- institut med anknytning till området
- övriga aktörer med anknytning till området.

Stöd: Utlysningen omfattar cirka 25 miljoner kronor. Ett projekt inom denna utlysning beviljas maximalt 8 miljoner kronor i stöd.

Exempel på åtgärder: Exempel på utmaningsområden kan vara:

- Lösningar som bidrar till en mer resilient vardag, det vill säga lösningar som minskar hemmets sårbarhet vid olika kristillstånd och underlättar för människor att påverka sin energi- och resursanvändning.

- Nyttänkande kring återbruk och minskad resursanvändning som på olika sätt inspirerar till ett resurssnålt samhälle, till exempel cirkulära lösningar och nya sätt att använda redan befintlig teknik och resurser.
- Lösningar som på olika sätt adresserar en resurseffektiv framtid och hur en god vardag och boende kan se ut. Energimyndigheten ser gärna projekt som inspireras av, eller har kopplingar till, satsningar inom New European Bauhaus, där hållbarhet, estetik och inkludering är ledande värderingar, se New European Bauhaus.

Ansökan: Utlysningen är öppen och stänger den 3 mars 2024. Ansökan görs på Energimyndighetens hemsida.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.11 Ekonomiskt stöd för att utveckla ett affärskoncept

Har ni en innovation med affärsfokus och potential att bidra till omställningen till ett hållbart energisystem? Nu kan ni söka finansiering för att utveckla ert affärskoncept.

Sökande: Registrerade små och medelstora företag (juridiska personer), Universitet och högskolor och Forskningsinstitut.

Stöd: Ni kan få ekonomiskt stöd på upp till 100 procent av projektets stödgrundade kostnader, dock maximalt 500 000 kronor per projekt.

Exempel på åtgärder: Projekt inom denna utlysning ska i huvudsak omfatta aktiviteter som bidrar till både kommersiell och teknisk utveckling av tidiga koncept till lösningar.

Ansökan: Utlysningen är öppen och stänger den 6 februari 2024. Ansökan görs på Energimyndighetens hemsida.

Information hos Energimyndigheten

Observera!

Energimyndigheten har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Utlysningar med stort innovationsfokus tas heller inte alltid med i denna skrift. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#). Det går att prenumerera på information om när Energimyndigheten gör nya utlysningar, information om det finns i länken ovan.

6. STÖD SOM SÖKS VIA HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN

6.1 Medfinansiering av EU-projekt

LIFE och Interregprojekt som handlar om att förbättra havs- och vattenmiljön kan få medfinansiering från havs- och vattenmiljöanslaget. Projekten ska ha koppling till HaV:s uppdrag och prioriteringar.

Sökande: Offentliga aktörer och bransch- och intresseorganisationer.

Stöd: Bidraget som kan fås varierar eftersom kraven på medfinansiering varierar mellan EU-programmen.

Exempel på åtgärd: projektet behöver ha koppling till HaV:s uppdrag och instruktion, medverka till att uppnå relevanta miljömål samt bidra till att genomföra åtgärder i åtgärdsprogrammen för vattenmiljön eller havsmiljön.

För LIFE-projekt kan så kallat skrivarebidrag beviljas, alltså att stöd ges för att kunna ta fram och skriva en ansökan.

Ansökan: kontakta handläggare på Havs- och Vattenmyndigheter, se deras hemsida.

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

Observera!

Havs- och Vattenmyndigheten har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#)

7. STÖD SOM SÖKS VIA JORDBRUKSVERKET

7.1 Stöd inom strategiska planen (jordbruk)

EU har en gemensam jordbrukspolitik för åren 2023–2027. Jordbruksverket ansvarar för den svenska Strategiska planen. Strategiska planen finansieras gemensamt av Sverige och EU och hanterar drygt 32 miljarder kronor under perioden. Strategiska planen har fokus på miljö och hållbarhet och att vi får konkurrenskraftiga företag som kan se till att vi har mat på borden. Jordbruksverket fördelar medel till länsstyrelserna som i sin tur hanterar ansökningar om stöd och utbetalning. Länsstyrelsens uppgift är att se till att Strategiska planens verktygslåda gör så stor nytta som möjligt i vårt län.

Strategiska planen är mycket omfattande och här lyfts endast de delar som har en tydlig koppling till miljöåtgärder. Låt miljöhänsyn bli ett självklart arbetssätt i alla former av investeringar och projekt. För att hålla dig uppdaterad om vad som gäller är det viktigt att söka information löpande på Jordbruksverkets och Länsstyrelsens webbsidor.

Ökad konkurrenskraft

Du kan få stöd om du investerar i ditt jordbruks-, trädgårds- eller rennäringföretag. Det kan till exempel vara att bygga djurstall eller växthus, anlägga energiskog, täckdika eller sätta tak på gödselbrunn.

[Information hos Jordbruksverket](#)

Kalkfilterdiken

Syftet med stödet är att minska risken för fosforförluster till omgivande vattendrag.

[Information hos Jordbruksverket](#)

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

Du kan få stöd för vattenvårdsåtgärder i odlingslandskapet. Det kan till exempel vara att anlägga eller restaurera våtmarker. Du kan också få stöd för att anlägga tvåstegsdiken, kalkfilterbäddar eller någon annan investering som förbättrar vattenkvaliteten.

[Information hos Jordbruksverket](#)

[Information hos länsstyrelsen](#)

Jordbrukarstöd

Jordbrukarstöd är stöd som du kan få för att du sköter mark och djur. Du kan också få ersättning för åtgärder som är bra för miljön, till exempel för kolinlagring och

minskat kväveläckage, skyddszoner, skötsel av våtmarker och dammar eller åtgående för betesmarker och slätterängar. Du söker jordbrukarstöden en gång per år, under SAM-ansökansperioden som är februari–april. För att hålla dig uppdaterad om vad som gäller är det viktigt att söka aktuell information löpande på Jordbruksverkets och Länsstyrelsens webbsidor.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Jordbruksverket](#)

Miljöinvesteringar - Stängsel mot rovdjur

Stödet finansieras av Naturvårdsverket, läs mer under **kapitel 8.7 Stängsel mot rovdjur**.

För att förebygga rovdjursangrepp på tamdjur kan länsstyrelserna bevilja stöd för att sätta upp rovdjursavvisande stängsel. Insatsen stängsel mot rovdjur är viktig för att kunna hålla betande djur även i områden med stora rovdjur. Bidraget ligger på 50 kr/m.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

Miljöinvesteringar – röjning och restaurering av betesmarker och slätterängar

Definierade röjningsåtgärder under en säsong på mark som tidigare varit brukad som betesmark eller slätteräng.

Stödet genomgår just nu förändringar och kommer därefter gå att söka igen. Läs mer på Jordbruksverket och Naturvårdsverket för uppdaterad information.

[Information hos Jordbruksverket](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

7.2 Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021-2027

 Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021 - 2027 är ett viktigt instrument för att genomföra EU:s gemensamma fiskeripolitik och dess långsiktiga mål om ett hållbart fiske och vattenbruk som utgår från en ekosystemansats, samt relaterade miljömål och delar av EU:s havspolitik.

Flera EU-direktiv och strategier har varit centrala vid programmets utformning, så som den gröna given, från jord till bord-strategin och strategin för biologisk mångfald havsmiljödirektivet, samt vattendirektivet. Programmet har tydligt miljöfokus och har åtgärder och stödmöjligheter som bidrar till ett bredare och mer strategiskt angreppssätt för en grön omställning som bland annat värnar om den akvatiska miljön.

Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021 – 2027 är mycket omfattande och här lyfts endast de delar som har en tydlig koppling till miljöåtgärder. Samtliga stöd söks via [Jordbruksverkets e-tjänst](#).

Följande stöd med miljöinriktning finns tillgängliga att söka från och med början av december 2022:

- [Insamling av förlorade fiskeredskap och akvatiskt skräp](#)
- [Skydda, bevara och återställa akvatisk mångfald](#)
- [Genomförande av havsmiljödirektivet](#). Detta stöd är för närvarande stängt för nya ansökningar.

Om du vill hålla dig uppdaterad om nyheter och förändringar kring stöden i programmet gå in på Jordbruksverkets hemsida [”Nyheter om stöden för fiske och vattenbruk”](#).

7.3 Stöd för samarbeten 2023-2027

Syftet är att lösa utmaningar och nyttja möjligheter inom områden där den gemensamma nyttan av ett samarbete är stor för samhället, men där incitamentet för en enskild aktör är för litet för att kunna finansiera ett utvecklings-samarbete.

Sökande: Myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag. Stödmottagaren ska ha minst en samarbetspart för att genomföra åtgärden.

Stöd: Du kan få stöd med 70–100 % av de stödberättigande utgifterna. Indirekta kostnader (OH) ersätts med 15 % som schablonersättning.

Exempel på åtgärder: samarbete och utbyta erfarenheter och kunskap inom:

- konkurrenskraft och djurvälstånd
- livsmedel och besöksnäring
- miljö och klimat

En särskild satsning på att främja investeringar i blommande ytor och andra småbiotoper i slättbygd kommer att bli aktuell inom detta stöd.

Ansökan: görs genom specifika utlysningar eller genom att lämna anbud på en upphandling. Läs mer på Jordbruksverkets hemsida.

[Information hos Jordbruksverket](#)

7.4 Lokalt ledd utveckling (LEADER-projekt)

Lokalt ledd utveckling genom Leader innebär att man engagerar sig i utvecklingen av sin bygd och kan få stöd för sina utvecklingsprojekt. Leader är en metod där

privat, ideell och offentlig sektor arbetar tillsammans för att bidra till lokal utveckling.

Sökande: Myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, andra organisationer och företag som bidrar till att främja utvecklingen i ett leaderområde kan få stöd.

Stöd: Leaderföreningens styrelse prioriterar och bedömer hur mycket stöd ett projekt kan få. Ju mer allmännyttigt ett projekt är, desto mer stöd kan projektet få. Hur mycket stöd du kan få beror även på inom vilket område du är verksam och söker stöd inom:

- Om den huvudsakliga nyttan av projektet tillfaller en bredare allmänhet kan du få stöd för 40–100 procent av de utgifter som ger rätt till stöd.
- Om projektet är till nytta för en eller ett fåtal kommersiella verksamheter kan du få stöd för 40–70 procent av de utgifter som ger rätt till stöd. Stödbeloppet är maximalt 200 000 kronor.

Exempel på åtgärder: Du kan få stöd för projekt som bidrar till utveckling i ditt leaderområde. Exempelvis:

- projekt som är till nytta för många människor i området
- projekt som ger förutsättningar för företagsutveckling, boendemiljö, kunskap, service eller landsbygdens attraktivitet
- projekt som är till nytta för ett eller flera företag.

Ansökan: Börja alltid med att kontakta ditt leaderkontor som kan hjälpa dig med din ansökan. Där kan du få hjälp att se om din idé passar in i områdets strategi för utveckling. Läs mer på Jordbruksverket hemsida.

[Information hos Jordbruksverket](#)

7.5 Stöd till producentorganisationer och biodlingssektorn 2023-2027

Syftet är att bidra till bättre villkor för biodlingen så att produktionen av biodlingsprodukter kan öka samt att produkterna kan säljas till bra priser, vilket tillsammans stärker näringen.

Sökande: Stödet är för gemensamma insatser. Det är inte ett stöd direkt till enskilda biodlare.

Stöd: Du kan få stöd med 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

Exempel på åtgärder:

- Att utveckla och tillhandahålla rådgivning, tekniskt stöd, utbildning, information och erfarenhetsutbyte
- Åtgärder till stöd för laboratorier som utför analyser av biodlingsprodukter
- Samarbete med specialiserade organ för genomförandet av programmen för tillämpad forskning om biodling och biodlingsprodukter

- Främjande, information och marknadsföring, inklusive aktiviteter som syftar till att öka konsumenternas medvetenhet om kvalitet på honungsprodukter

- Åtgärder för att förbättra produktkvaliteten.

Stöd: Du kan få stöd med 100 procent av de stödberättigande utgifterna.

Ansökan: nästa utlysning sker efter sommaren. Ansökan kan lämnas in fram till 30 september.

[Information hos Jordbruksverket](#)

7.6 Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker 2017-2024

Det här är ett EU-stöd som producentorganisationer för frukt- och grönsaksodlare kan söka till verksamhetsprogram som genomförs till och med den 31 december 2024

Sökande: Producentorganisationer som är erkända av Jordbruksverket. Producentorganisationen ska vara en ekonomisk förening där medlemmarna odlar frukt eller grönsaker.

Stöd: Organisationen kan få stöd med 50, 60 eller 80 procent för de kostnader som ni har haft för att genomföra programmet.

Exempel på åtgärder: Det är möjligt att beviljas stöd för olika typer av insatser och investeringar. Investeringarna och insatserna ska användas till de produkter som producentorganisationen är erkänd för och som medlemmarna odlar.

Ansökan: Ansök via Jordbruksverkets e-tjänst. Läs mer på Jordbruksverkets hemsida.

[Information hos Jordbruksverket](#)

7.7 Stöd till kompetensutveckling 2023-2027

Syftet med stödet är att öka kompetensen hos verksamma på landsbygden och på så sätt bidra till en hållbar ekonomisk, miljömässig och social utveckling.

Sökande: Företag, organisationer, myndigheter, kommuner och föreningar.

Stöd: Du kan få stöd med 100 % av de stödberättigande utgifterna.

Exempel på åtgärder: Anordna kompetensutvecklingsaktiviteter eller ta del av stödet genom en upphandling inom något av de här områdena:

- Ett rikt odlingslandskap
- Ökad konkurrenskraft och stärkt djurvälfärd
- Livsmedel och besöksnäring.

Det går att få stöd för att anordna olika typer av aktiviteter, som till exempel informationsinsatser, rådgivning och kurser.

Ansökan: görs genom specifika utlysningar eller genom att lämna anbud på en upphandling. Läs mer på Jordbruksverkets hemsida.

[Information hos Jordbruksverket](#)

Observera!

Jordbruksverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#)

8. STÖD SOM SÖKS VIA NATURVÅRDSVERKET

8.1 Projektmedel för ideella miljöorganisationer

Naturvårdsverket ansvarar för ett bidrag för att stödja ideella miljöorganisationer. Bidraget går till projekt som kan vara för nationellt eller internationellt arbete och bidrar till att uppfylla nationella miljökvalitetsmål eller något av de prioriterade områdena i EU:s sjunde miljöhandlingsprogram.

Sökande: Svenska ideella miljöorganisationer kan söka bidrag om de enligt sina stadgar har till ändamål att tillvarata miljöskydds- och naturvårdsintressen. Organisationen ska ha bedrivit verksamhet under minst tre år och ha lägst 100 medlemmar.

Ansökan: ansökan görs på särskilt blankett som sänds in till Naturvårdsverket digitalt eller via post. Sista ansökningsdag för bidragsåret 2024 var under hösten 2023.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.2 Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd

Stiftelsen Alvins fond förvaltas av Naturvårdsverket i samråd med Naturskyddsföreningen och Sveriges Ornitologiska Förening. Alvins fond delar ut pengar till projekt som bidrar till svenskt naturskydd, främst fågelskydd. Stiftelsen stödjer småskaliga insatser för restaurering av naturmässiga och kulturellt viktiga fågelmiljöer, insatser för arter med tydlig hotbild och inventering av arter i miljöer där kunskaperna är begränsade.

Sökande: Både enskilda personer och lokala-/regionala och nationella föreningar och organisationer.

Stöd: bidrag ges främst för resor, förbrukningsmaterial och viss utrustning för åtgärder där allmänheten har tillträde.

Exempel på åtgärder: Återställning av hagmarker och strandängar, restaurering av lövskog, sandmarker eller våtmarker, röjningar av fågelskär, inventering av arter.

Ansökan: ansökan görs skriftligen till Naturvårdsverket och kan årligen lämnas in under perioden 1 juni – 30 november. Besked om stöd meddelas senast i april.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.3 Kadmiumbatterifonden

Inom Kadmiurfonden kan ersättning sökas för sortering, återvinning eller bortskaffande av slutna nickelkadmiumbatterier eller information om hantering av nickelkadmiumbatterier.

Sökande: producent eller kommun (eller den som anlitas av kommun eller producent)

Stöd: Det finns ingen specifik procentsats eller maxbelopp. Stödbeloppet beror på vad man har sökt ersättning för.

Exempel på åtgärd: kostnader för sortering, återvinning eller bortskaffande av slutna nickelkadmiumbatterier, samt för information kopplat till hanteringen.

Ansökan: Ansökningarna behandlas löpande. Kontakta Naturvårdsverket för att ansöka om stödet.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.4 Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt

Du som vill bidra till bättre kännedom om allemansrätten kan söka bidrag från Naturvårdsverket. Vi söker efter alla typer av informations- och kommunikationssatsningar som ökar kunskapen om hur allemansrätten fungerar. Du kan även ansöka om du har en idé till ett projekt där kunskapsspridning minskar problem med skador och störningar i naturen.

På grund av minskade anslag fördelades inga medel för 2023. För senaste informationen om eventuella nya möjligheter att söka stödet hänvisas till Naturvårdsverkets webbplats.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.5 Bidrag för organisering av vandringsleder

Under förutsättning att medel finns tillgängliga under 2024 fördelar Naturvårdsverket fortsatt medel för att stärka eller skapa samordning och organisering av vandringsleder där staten inte är huvudman. Den stärkta eller tillskapande organisationen ska ha som huvudsyfte att samordna arbetet med vandringsleder i större geografisk omfattning och/eller tematisk omfattning.

Sökande: Offentlig regional-, lokal aktör, stiftelse eller förening i bred samverkan som kan anta rollen som regional eller tematisk ledsamordnare.

Stöd: De sökta medlen kan till exempel gå till personalkostnader där syftet med personers arbetsuppgifter är att utveckla ett nätverk/samordning/regional organisation.

Ansökan: ansökan lämnas in till Naturvårdsverket via ansökningsblankett. Sista ansökan är den 9 januari 2024.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.6 Bidrag till icke-publika laddstationer ("Ladda bilen")

Ladda bilen ger stöd till uppförande av icke-publika laddstationer, det vill säga laddstationer som inte är tillgängliga för allmänheten. Laddstationerna är istället tillgängliga för boende i flerfamiljshus eller för anställda på olika arbetsplatser.

Sökande: Organisationer, företag, kommuner, stiftelser och föreningar som vill sätta upp laddstationer för sina anställda. Liksom bostadsrättsföreningar, stiftelser och samfälligheter som vill erbjuda laddningsmöjligheter för sina hyresgäster. Man behöver äga den fastighet (alternativt inneha nyttjanderätt) där laddstationerna ska installeras.

Stöd: Bidraget ges som ett engångsbelopp med högst 50 procent av de bidragsberättigade kostnaderna, dock högst 15 000 kr per laddningspunkt.

Ansökan: ansökan kan lämnas in löpande till Naturvårdsverket. För snabbast hantering rekommenderas att göra ansökan digitalt med hjälp av Bank-ID på Naturvårdsverkets webbplats. Observera att det är behörig firmatecknare som måste söka stödet.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

Observera!

Naturvårdsverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#)

8.7 Stängsel mot rovdjur

För att förebygga rovdjursangrepp på tamdjur kan länsstyrelserna bevilja stöd för att sätta upp rovdjursavvisande stängsel. Insatsen stängsel mot rovdjur är viktig för att kunna hålla betande djur även i områden med stora rovdjur.

Sökande: Du kan få stängselbidrag om du bedriver näringsverksamhet med får, get, utrotningshotade lantraser samt biodling

Stöd: maximalt 50 kronor per stängselmeter i bidrag.

Ansökan: Ansökan kan lämnas in löpande till Länsstyrelsen som handlägger detta stöd.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

8.8 Röjning och restaurering av betesmarker och slätterängar

Definierade röjningsåtgärder under en säsong på mark som tidigare varit brukad som betesmark eller slätteräng.

Stödet genomgår just nu förändringar och kommer därefter gå att söka igen.
Läs mer på Jordbruksverket och Naturvårdsverket för uppdaterad information.

[Information hos Jordbruksverket](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

9. STÖD SOM SÖKS VIA SKATTEVERKET

9.1 Skattereduktion för Grön teknik

Den 1 januari 2021 infördes möjligheten för privatpersoner att få skatteavdrag för delar av kostnaden om du anlitar ett företag för installationer av grön teknik. Det ersätter de tidigare stöd om solceller och energilagring som Länsstyrelsen haft, samt det så kallade ”Ladda hemma”-stödet som Naturvårdsverket haft. Stöd ges för arbetskostnader kopplat till installationen.

Sökande: privatpersoner.

Stöd: högst 50 000 kr per person och år. Om du kan ta del av skattereduktionen eller inte beror på hur mycket skatt du betalat in under året och vilka andra avdrag du gjort.

Exempel på åtgärder:

- Installation av nätanslutet solcellssystem.
Skattereduktion ges med 20 procent av kostnaden för arbete och material.
- Installation av system för lagring av egenproducerad elenergi.
Skattereduktion ges med 50 procent av kostnaden för arbete och material.
- Installation av laddningspunkt till elfordon.
Skattereduktion ges med 50 procent av kostnaden för arbete och material.

Ansökan: skattereduktionen fungerar på samma sätt som rot- och rut-avdraget. Företaget du anlitar för installationen ansöker om utbetalning när arbetet är slutfört och betalt.

[Information hos Skatteverket](#)

10. STÖD SOM SÖKS VIA TILLVÄXTVERKET

10.1 Företagsstöd

För dem som vill starta ett företag eller utveckla sitt befintliga företag och har svårt att få ihop finansieringen på den privata marknaden, finns möjlighet att söka finansiellt stöd. Dessa har inte en direkt miljökoppling men kan bidra till utvecklingen av hållbara företag. Rådgivning kring stöden ges främst av Västra Götalandsregionen och Tillväxtverkets kontor i Göteborg, men även regionala företagsnätverk och personer på kommuners näringslivskontor kan ofta hjälpa till.

Stöden är indelade i följande grupper:

- Affärsutvecklingscheckar
- Regionalt investeringsstöd
- Riskkapital

Sökande: små och medelstora företag med en marknad som sträcker sig utöver den egna regionen. Även stora företag kan få stöd, men endast för nyinvesteringar i en ny ekonomisk verksamhet.

Stöd: stödnivåerna varierar men ligger i de flesta fall på 10–35 %.

Exempel på åtgärder: fysiska investeringar (byggnader, maskiner), lönekostnader för nya arbetstillfällen, utbildning, kompetensutveckling och konsulttjänster.

Ansökan: ansökan görs till Västra Götalandsregionen som tar emot och behandlar alla ansökningar och utbetalningar 22 januari-15 juni och 15 augusti-15 december.

[Information hos Tillväxtverket](#)

[Så arbetar Västra Götalandsregionen med företagsstöd.](#)

[Kontaktuppgifter till Tillväxtverkets regionala kontor i Göteborg.](#)

10.2 Regionalt investeringsstöd

Regionalt investeringsstöd kan delfinansiera investeringar i delar av landet. Stödet kan ges för investeringar i materiella och immateriella tillgångar.

Sökande: företag inom stödområde A eller B. I Västra Götaland innebär detta företag i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål, Gullspångs, Karlsborgs, Tibro och Töreboda kommuner.

Stöd: stödnivåerna varierar men stöd kan ges för maximalt 40 % av investeringen.

Ansökan: ansökan görs digitalt till Tillväxtverket och kan lämnas in löpande. Sista ansökningsdag är 31 december 2026.

[Information hos Tillväxtverket](#)

10.3 Riskkapital

Tillväxtverket tillhandahåller riskkapital genom tre fondsatsningar: Almi Invest, Almi Invest GreenTech och Swedish Venture Initiative. Det som kallas riskkapital är tillskott av ägarkapital genom att nya ägare köper aktier i ditt aktiebolag.

Fonderna investerar i bolag i tidiga faser (på idéstadiet eller i uppstartfas) och som verkar inom exempelvis teknik, livsvetenskap, industri och miljöteknik, företagssektorer som är intressanta även för andra finansiärer som till exempel affärsänglar, eftersom fonderna som regel inte går in själva utan alltid tillsammans med en privat investerare.

Projekt och förstudier med syfte att skapa hållbar utveckling med utgångspunkt i smart specialisering samt stärka små och medelstora företags konkurrenskraft.

Sökande: Stödaktörer inom innovation och entreprenörskap, såsom branschorganisationer, regioner, myndigheter, utbildningsaktörer och forskningsinstitut.

Stöd: Maximalt 40 % av investeringen, förstudier maximalt 400 000 kr.

Ansökan: ansökan görs till de tre aktörerna löpande.

[Information hos Tillväxtverket](#)

10.4 Strategi för hållbar urban utveckling

Kommuner och städer som har tagit fram en territoriell strategi för områdes hållbara utveckling, kan ta del av finansiering inom Regionalfonden för genomförandet. Det kan vara en strategi för en enskild stad, flera städer i nätverk eller ett större geografiskt stadsområde.

Sökande: Huvudsökande ska vara region, kommun/stad eller kommunalförbund.

Stöd: En framtagen och prioriterad territoriell strategi är en förutsättning för att kunna ta del av finansiering som utlyses för hållbar urban utveckling i Regionalfonden. Inget stöd kommer att tilldelas för att ta fram själva strategin. Över 67 miljoner euro av Sveriges EU-finansiering från Regionalfonden ska gå till hållbar urban utveckling fram till 2030.

Ansökan: När man påbörjar arbetet med en strategi ska man meddela Tillväxtverket. Tillväxtverket kan erbjuda stöd via det nationella kunskapsstödet. Färdiga territoriella strategier ska skickas in till Tillväxtverket senast 8 april 2024.

Strategierna kan skrivas i enlighet med Tillväxtverkets tillhandahållna mall. Det är valfritt att använda mallen, men att strategin ska innehålla alla delar som beskrivs i mallen.

Framtagna strategier bedöms av Tillväxtverket, i samråd med det nationella kunskapsstödet, och i konkurrens med övriga strategier. Upp till fem strategier kommer att prioriteras och vara berättigade att ansöka om stöd för hela eller delar av strategins genomförande. Tillväxtverket kommer anordna ett prioriteringsmöte i maj 2024, varefter sökande kommer meddelas om er strategi prioriterats eller inte.

[Information hos Tillväxtverket](#)

Observera!

Tillväxtverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#).

11. STÖD SOM SÖKS VIA TRAFIKVERKET

11.1 Stadsmiljöavtal (inga nya utlysningar)

Obs! I budgetpropositionen för 2024 har regeringen meddelat att de avser att fasa ut stadsmiljöavtalen för att finansiera andra satsningar. Utfasningen sker genom att inga nya ansökningar beviljas. Trafikverket meddelar därför att det inte blir några nya utlysningar i nuläget. Se mer via länken nedan.

Kommuner och regioner har kunnat söka stöd för att främja hållbara stadsmiljöer, så kallat ”stadsmiljöavtal”, enligt förordningen (2015:579) om stöd för att främja hållbara stadsmiljöer.

Syftet med satsningen har varit att främja hållbara stadsmiljöer genom att ge stöd som leder till:

- en ökad andel persontransporter med kollektivtrafik eller cykeltrafik
- hållbara godstransportlösningar.

[Information hos Trafikverket](#)

11.2 Skyltfonden

Skyltfonden ger stöd till innovativa projekt som stärker trafiksäkerheten i vägtrafiken. Projekten ska snabbt komma trafikanterna till nytta, och tidsplanen för varje projekt bör inte överstiga två år.

Skyltfonden är ett komplement till Trafikverkets traditionella forskningsfonder och resultaten ska vara tillämpningsbara och tydliga för trafikanterna. Pengar till Skyltfonden kommer från avgifter för personliga fordonsskyltar.

Sökande: Öppen för alla utom Trafikverksanställda. Exempelvis universitet, organisationer, företag, privatpersoner.

Ansökan: Ansökan görs till Trafikverket senast 1 mars eller 1 oktober varje år.

[Information hos Trafikverket](#)

11.3 Bidrag till snabbladdningsstationer för elfordon

Stödet syftar till att främja utbyggnaden av publika laddstationer för snabbladdning av elfordon i anslutning till större vägar, där infrastruktur saknas idag.

Stöd ska ges till laddstationer på vägsträckor som i dag saknar publik laddinfrastruktur för snabbladdning, så kallade ”vita sträckor”. Definitionen av ”vita sträckor” är att *likströmladdning på 150 kW eller mer saknas samt att det är minst tio mil till nästa snabbladdningsstation*. Trafikverket väljer ut de vita sträckor som är aktuella för stöd inför varje ny utlysning.

Sökande: Det finns inga begränsningar i förordningen gällande vem som kan söka stöd. Sökande kan t.ex. vara näringsidkare, kommuner, kommunala bolag med flera.

Stöd: Stöd kan beviljas för upp till 100 % av investeringskostnaderna. Inget stöd ges för driften av snabbladdningsstationerna.

Exempel på åtgärd: Investering i stationer för snabbladdning som uppförs på de prioriterade vägsträckor som är aktuella för respektive ansökningsomgång. Stöd kan även ges till energilagring som installeras i anslutning till snabbladdningsstationen.

Ansökan: Ansökan görs digitalt via blankett på Trafikverkets webbplats. En ansökningsomgång pågick mellan 25 oktober - 6 december 2023. Besök Trafikverkets sida för information om eventuella framtida ansökningsomgångar.

Klimatklivet erbjuder liknande stöd: Det går att söka stöd via Naturvårdsverket för både publika laddstationer via Klimatklivet, och icke publika laddstationer via ”Ladda bilen”. Se mer om klimatklivet under avsnitt 1.1 i denna skrift.

Stödet till snabbladdning som Trafikverket hanterar ska gå till laddstationer i anslutning till större vägar, där sådan infrastruktur annars inte byggs ut. Det är inte möjligt att få stöd från olika stöd för samma laddstation.

[Information hos Trafikverket](#)

11.4 Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö

Statlig medfinansiering innebär att staten kan bidra till genomförande av regionala kollektivtrafikanläggningar samt till åtgärder inom miljö och trafiksäkerhet på kommunala gator och vägar. Medel för statlig medfinansiering finns avsatta inom ramarna för de regionala planerna för transportinfrastruktur, de så kallade länsplanerna, samt inom nationell plan för transportsystemet. Hur mycket medel som finns att söka varierar mellan länen, som följd av bestämmelser i respektive länsplan.

Sökande: Kommuner och regionala kollektivtrafikmyndigheter.

Stöd: Stöd kan beviljas för upp till 50 % av de bidragsberättigade kostnaderna.

Exempel på åtgärder: Investeringar i kollektivtrafikanläggningar och miljö- och trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder på kommunala gator och vägar.

Ansökan: Det är olika ansökningsomgångar i olika regioner. För att veta vilken tid som gäller för ansökan i din region, kontakta regionansvarig. Kontakttuppgifter

finns på Trafikverkets webbplats (Se högt upp till höger på sidan som är länkad nedan, en röd skylt där det står "Kontaktuppgifter").

[Information hos Trafikverket](#)

11.5 Miljökompensation för godstransporter på järnväg

Syftet med miljökompensation är att stärka järnvägens konkurrenskraft och bidra till en överflyttning av godstransporter från väg till järnväg (tidigare även sjöfart, det avslutades 31 december 2022).

Att transportera på järnväg i stället för på väg medför i många fall en betydande miljönytta, och det bidrar till ett bättre energiutnyttjande inom transportsektorn. Det innebär också ett minskat slitage på vägarna och ökad trafiksäkerhet i transportsystemet.

Sökande: Miljökompensationen riktar sig till järnvägsföretag och ska stimulera till nya järnvägstransportupplägg och förbättringar i befintliga sådana. Miljökompensation beviljas i enlighet med förordning (2018:675) om miljökompensation till godstransporter på järnväg.

Ansökan: I dagsläget finns inga ansökningsomgångar angivna på Trafikverkets hemsida. För aktuell information besök hemsidan (se länk nedan). Trafikverket tillhandahåller ansökningsblanketter där det framgår vilka uppgifter som den som söker ska lämna. Dessa finns också på Trafikverkets hemsida.

[Information hos Trafikverket gällande järnväg](#)

11.6 Projektbidrag till ideella föreningar

Genom detta stöd kan projektbidrag lämnas till projekt som syftar till att möta utmaningar inom transportområdet och som bidrar till att de transportpolitiska målen uppnås.

Sökande: Projektbidrag kan lämnas till organisation som uppfyller samtliga av följande krav:

- är en juridisk person,
- är registrerad hos Skatteverket med bolagsform ideell förening,
- arbetar enligt föreningens stadgar i syfte att möta utmaningar inom transportområdet och som bidrar till att de transportpolitiska målen uppnås,
- inte har några aktuella skulder hos Kronofogdemyndigheten och inte är i likvidation, rekonstruktion eller försatt i konkurs.
- är baserad och verksam i Sverige.
- uppfyller demokrativillkoren.
- har kapacitet att genomföra projektet.

Stöd: Ges för projekt som bidrar till de transportpolitiska målen och som är av ”hög kvalitet” (se definition på Trafikverkets sida, länkad nedan). Merparten av medlen ska fördelas till projekt som främjar ökad trafiksäkerhet på väg, samtidigt som en helhetssyn för de transportpolitiska målen och Agenda 2030 eftersträvas. Projekten kan genomföras lokalt, regionalt eller nationellt.

Medel kan även sökas för fortsättning av ett projekt. Vid fortsättningsprojekt ska det framgå av projektansökan att det är en fortsättning samt att utvecklingen av projektet jämfört med tidigare år framgår tydligt. Föreningen ansöker om ett bidragsår i taget och att ett projekt beviljas bidrag ett visst år innebär inga utfästelser om framtida stöd.

Ansökan: Den senaste ansökningsomgången stängde 4 december 2023, besök Trafikverkets sida för information om eventuella framtida ansökningsomgångar.

[Information hos Trafikverket](#)

12. STÖD SOM SÖKS VIA ANDRA ORGANISATIONER OCH MYNDIGHETER

12.1 Naturskyddsföreningens miljöfond

 Alla företag som baserar sin elenergi på vattenkraft och märker den med Bra Miljöval avsätter pengar till miljöförbättrande projekt. Antingen utför de projekten själva eller så låter de Bra Miljöval fördela ut pengarna till andra miljöprojekt. Det är dessa centrala pengar som går att ansöka om direkt från Bra Miljöval. Det är viktigt att projekten bidrar till konkret miljönytta och leder till ökad biologisk mångfald. Rena informationsprojekt eller stöd till löpande verksamhet får inte projektstöd.

Stöd: Beviljat stödbelopp varierar och beror på projektets storlek.

Sökande: Alla som har ett organisationsnummer kan ansöka, exempelvis företag, kommuner, föreningar, myndigheter och stiftelser.

Exempel på åtgärder: Projekt som minskar vattenkraftens skadeverkningar eller projekt som gynnar den biologiska mångfalden i strömmande vatten. Kan exempelvis innebära åtgärder som syftar till att bevara eller underlätta för hotade och rödlistade arter, eller att undanröja vandringshinder i vattendrag.

Ansökan: ansökan kan lämnas in löpande och görs i särskilt formulär som skickas in till Naturskyddsföreningen.

[Information hos Naturskyddsföreningen](#)

12.2 Naturskyddsföreningens energifond

Alla företag som säljer el märkt Bra Miljöval betalar in pengar till denna fond, som finansierar projekt som leder till effektiviseringar där resultatet kan mätas i sparad elenergi, värmeenergi eller effekt. Projekten utförs av elbolagen själva eller av någon annan som söker pengar ur fonden. Fonden fokuserar på minskad energianvändning, och ger inte stöd till exempelvis installation av solceller eller informationsmaterial. Vid inköp/byte av teknisk utrustning ska i första hand produkter tillgängliga på toptens-verige.se användas.

OBS! Energifonden är just nu under utvärdering och stängd för nya ansökningar. Det kan också innebära förlängda handläggningstider för redan inskickade ansökningar. Handläggning av nya ansökningar återupptas igen under 2024, information om detta publiceras på Naturskyddsföreningens hemsida.

Sökande: Alla som har ett organisationsnummer kan ansöka, exempelvis företag, kommuner, föreningar, myndigheter och stiftelser. Företag, kommuner, statliga organisationer och kyrkliga samfundigheter som vill genomföra energieffektiviseringsprojekt med hjälp av medel från denna fond ska även köpa in el märkt Bra Miljöval. Ideella föreningar, ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar och kollektiv kan undantas från detta krav.

Stöd: Beviljat stödbelopp varierar, men som regel får energieffektiviseringsåtgärder 30 % av material- och installationskostnaden i stöd.

Exempel på åtgärder: Byte till mer energieffektiv belysning, installation av batterilösningar eller vätgassystem, styrning av elvärmesystem eller isolering. Observera att stöd inte ges för ren konvertering från direktverkande el till värmepump.

Ansökan: ansökan kan lämnas in löpande och görs i särskilt formulär som skickas in till Naturskyddsföreningen.

[Information hos Naturskyddsföreningen](#)

12.3 Naturskyddsföreningens skogsfond

Naturskyddsföreningens skogsfond är en ny fond vars medel ska gå till åtgärder som leder till förbättrade förutsättningar för den biologiska mångfalden i skog och mark. Fonden öppnar för ansökningar hösten 2024.

Sökande: Alla som har ett organisationsnummer kan ansöka, exempelvis företag, kommuner, föreningar, myndigheter och stiftelser.

Exempel på åtgärder: Åtgärder som leder till att den biologiska mångfalden i skogen eller våtmarker bevaras eller återskapas, åtgärder som leder till att bevara eller återskapa specifikt skyddsvärda skogsområden och naturinventeringar som syftar till att ta fram åtgärder som gynnar den biologiska mångfalden i skogen.

Ansökan: Ansökan till skogsfonden öppnas hösten 2024.

[Information hos Naturskyddsföreningen](#)

12.4 Sportfiskarnas fiskevårdsfonder

Sportfiskarnas fiskevårdfond

Minst 200 000 kronor delas ut varje år av Sportfiskarna till fiskevårdsprojekt eller projekt som genom forskning eller andra insatser bidrar till utveckling av sportfisket eller sportfiskets förutsättningar.

Sökande: distrikt inom eller förening ansluten till Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund. Om särskilda skäl föreligger kan även ansökan från annan beaktas, medlem i förbundet eller organisation med nära anknytning till förbundet.

Ansökan: ansökan görs via ett webbformulär på Sportfiskarnas webbplats. Sista ansökningsdag är 1 mars 2024.

Abu Garcias Fiskevårdsfond

Fonden grundades och finansieras av Abu Garcia, men ansökningarna administreras av Sportfiskarna. En utgångspunkt för fonden är skapa möjlighet för lokala initiativ att bli mer självgående. Fokus är att värna och främja sportfiske i friska och rena vatten, genom exempelvis skapandet av fria vandringsvägar, restaurering av vattendrag och skydd och bevarande av fiskbestånd, eller fiskebiologisk forskning. Ansökningar välkomnas också från projekt som seminarium, undersökningar, opinionsarbete och annat som ökar intresset för fiskevård och förvaltning som gynnar sportfisket.

Sökande: Både enskilda personer, föreningar och fiskevårdsområden kan söka bidrag.

Ansökan: ansökan skickas in via post till Sportfiskarna. Sista ansökningsdag är 1 mars 2024.

Göte Borgströms stiftelse för fiske- och vattenvård

Stiftelsen har en inriktning på att främja vetenskaplig forskning i Sveriges vatten och fiskbestånd med hänsyn till natur, fiskevård och sportfiske.

Ansökan: ansökan skickas in via post till Sportfiskarna. Sista ansökningsdag är 1 mars 2024.

[Information om alla tre fonder hos Sportfiskarna](#)

12.5 Svensk våtmarksfond

Fondens huvudmål är att skapa förutsättningar för att bevara, återskapa, restaurera och vårda våtmarker för fåglar så att arealen våtmarker av hög kvalitet stadigt ökar i vårt land. Stöd till forskning och utbildning är en viktig del i detta arbete.

Sökande: markägare, ombud, arrendator, privatpersoner, föreningar eller annan sammanslutning.

Stöd: stödnivån varierar, men ligger som regel i ett spann mellan 50 000 – 200 000 kr. Bidraget kan bestå av ekonomisk hjälp men också av rådgivning, utbildning eller kontaktförmedling.

Exempel på åtgärder: våtmarksprojekt och forskning. Med våtmarksprojekt avses aktiviteter för att skapa eller förbättra en våtmark, exempelvis restaurering. Även artskyddsprojekt kan få stöd om arterna har anknytning till våtmarker. Fonder prioriterar projekt som gynnar fågellivet samt har tydlig plan för dokumentation och resultatuppföljning.

Ansökan: ansökan görs via särskilt formulär som finns på Våtmarksfondens webbplats. Ansökan skall vara inne senast 10 juni, alternativt 1 december året före beräknad projektstart. Beslut för de två ansökningstillfällena tas i september respektive februari.

[Information hos Våtmarksfonden](#)

12.6 Anslag till friluftsliv

Syftet med bidraget är att ge alla människor möjligheter att genom friluftsliv få naturupplevelser, välbefinnande, gemenskap och öka kunskap om naturen och miljön. Ansökningarna ska sträva efter att uppfylla de 10 friluftspolitiska målen och satsningar på barn och unga är prioriterade. Naturvårdsverkets fördelar anslaget till Svenskt Friluftsliv som hanterar ansökningarna. Från år 2022 fördelas 98 miljoner kronor årligen. Både organisations- och verksamhetsbidrag kan sökas.

Sökande: Riksomfattande friluftsförbund som bedriver lokal eller regional verksamhet i minst tio län och uppfyller Svenskt Friluftsliv värderingar.

Exempel på åtgärder: stöd till friluftsdagar, utomhuspedagogik, projekt inom fysisk aktivitet, mångfald och integration.

Ansökan: Särskild ansökningsblankett ska användas och skickas in till Svenskt Friluftsliv. 30 september är sista ansökningsdag.

[Information hos Svenskt friluftsliv](#)

12.7 Avfall Sverige

Avfall Sverige är den svenska branschorganisationen inom avfallshantering och återvinning och bedriver utvecklingsverksamhet inom hela avfallsområdet. Detta sker genom en gemensam utvecklingssatsning som finansieras av Avfall Sveriges kommunala medlemmar. Satsningen har i grunden en bred inriktning på konkreta utvecklingsprojekt. För närvarande finns fyra fokusområden inom satsningen:

- Fossilfri avfallshantering
- Resurseffektiv avfallshantering
- Beteendeförändringar
- Digitalisering

Sökande: Alla juridiska personer, såväl medlemmar som icke medlemmar i Avfall Sverige.

Stöd: beviljade stödbelopp varierar.

Exempel på åtgärder: Syftet är att främja Avfall Sveriges medlemmars verksamhetsutveckling för en avfallshantering som är miljöriktig och hållbar utifrån ett samhällsansvar. Projekten kan omfatta tekniska-, ekonomiska-, strategiska-, juridiska-, sociala- och beteendefrågor samt informations- och kommunikationsfrågor.

Ansökan: Utlysningen är ständigt öppen, men beslut tas i olika beslutsomgångar som äger rum fyra gånger per år.

[Utvecklingssatsningen - Avfallshantering - Avfall Sverige](#)

12.8 Vätterns fiskevårdsfond

 Vätterns Fiskevårdsfond är en stiftelse som bildades år 1988 av Vätterns Fiskareförbund och Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund.

Fonden delar ut bidrag till fiske- och miljövårdande verksamhet, fisketillsyn, information samt biologisk och limnologisk undersökning i Vättern och i tillrinnande vattendrag. Fonden strävar efter att ha en bred verksamhet och i första hand stödja projekt när andra finansieringsmöjligheter saknas eller är begränsade.

[Information hos Vätterns fiskevårdsfond](#)

12.9 Naturbonusen

 Varje år skänker Naturkompaniet en procent av det totala beloppet som medlemmarna handlar för under ett kalenderår, till ett natur- eller miljövårdsprojekt. Sedan 2011 har över 20 miljoner kronor skänkts till olika projekt. Temat för 2023 var biologisk mångfald. Årets vinnare har utsetts, fyra projekt tilldelades totalt 3,7 miljoner kronor. Tema för 2024 är **Svenska vandringsleder**.

Sökande: organisationer och föreningar inom miljö och naturskydd.

Stöd: hur stort bidrag som ges varierar. Hittills har minst 100 000 kr och max 1 miljon kronor delats ut till en enskild stödmottagare.

Ansökan: Varje år lämnas nomineringar in som medlemmarna sedan röstar om under våren. Temat för 2024 är Svenska vandringsleder. Ansökan är öppen mellan 16 januari – 1 mars 2024.

[Information hos Naturkompaniet](#)

12.10 Nordiska ministerrådets utlysningar

 För närvarande har Nordiska ministerrådet inga bidrag som stöttar arbete eller åtgärder på miljöområdet som är anpassat för nationellt eller regionala/lokala aktörer. Men nya utlysningar kommer regelbundet, uppdaterad information finns hos [Nordiska Ministerrådets webbplats](#). Tidigare har det exempelvis varit möjligt att söka för projekt inom hållbart friluftsliv och biologisk mångfald.

12.11 Vattenkraftens miljöfond

 Vattenkraftens Miljöfond består av nio vattenkraftsföretag som möjliggör finansiering av nödvändiga miljöåtgärder för omställningen av vattenkraftsverksamheter i Sverige. Miljöinsatserna ska gynna såväl fiske och turism som lokal utveckling, och verka för att både nationella och internationella miljömål uppnås.

Sökande: Verksamhetsutövare som producerar el genom vattenkraft samt är anmälda till och följer den nationella planen för moderna miljövillkor (NAP).

Stöd: fonden kan bevilja upp till 85 procent av kostnaderna för utredning, prövning av miljöåtgärder i domstol och genomförandet av åtgärder som domstolen beslutat. Fonden kan även ersätta eventuella produktionsförluster.

Exempel på åtgärder: utredningar, kostnader för prövning av miljöåtgärder i domstol, produktionsförluster.

Ansökan: för att anmäla din verksamhet fyller du i ett formulär på fondens hemsida samt skickar in efterfrågade underlag. Notera att fonden enbart kan hantera ansökningar vars provningsdatum enligt (NAP) ligger som mest 36 månader fram i tiden.

[Information hos Vattenkraftens miljöfond](#)

12. 12 Glokala Sverige

Glokala Sverige var ett kommunikation- och utbildningsprojekt som startades 2018 och hade som syfte att stärka kunskap och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner i kommuner och regioner. Projektet var ett samarbete mellan Svenska FN-förbundet, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD). Projektet finansierades av Sida och avslutades den 30 april 2023 på grund av nedskärningar i biståndsbudgeten.

Stöd: Från våren 2023 finns Glokala Sveriges material tillgängligt för alla, även de kommuner som under projektets gång inte var medlemmar. Bland materialet finns exempelvis metodstödet [”Världens agenda – vår agenda”](#), en arbetsbok för kommuner och regioner samt en [inspelad digital grundutbildning](#) om Agenda 2030. Mer information och stöd för implementeringen av Agenda 2030 finns även att tillgå på SKR:s webbsida [här](#).

[Information om Glokala Sverige](#)

12.13 Utlysningar via Vinnova

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Deras uppgift är att främja hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation och att finansiera behovsmotiverad forskning. Vinnova är en bra ingång för innovations- och forskningsstöd. I länken nedan kan du se vilka stöd som är aktuella just nu.

[Information hos Vinnova](#)

13. EU:s sammanhållningspolitik

EU:s sammanhållningspolitik syftar till att utveckla Europas regioner genom att minska regionala skillnader och ojämlikhet mellan människor. Målet är att bidra till en ekonomisk, social och territoriell sammanhållning inom Europa.

Sammanhållningspolitiken genomförs i programperioder om sju år och omfattar cirka 373 miljarder euro för åren 2021-2027, vilket motsvarar ungefär en tredjedel av EU:s totala långtidsbudget.

Följande fem mål styr EU:s investeringar 2021–2027:

- **Ett smartare EU** tack vare innovation, digitalisering, ekonomisk omvandling och stöd till småföretagen
- **Ett grönare, koldioxidfritt EU** som genomför Parisavtalet och investerar i energiomställning, förnybara energikällor och klimatarbete
- **Ett mer sammankopplat EU**, med strategiska transportnät och digitala nät
- **Ett mer socialt EU** som följer principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och stöder bra arbetstillfällen, utbildning, kompetens, social inkludering och en jämlik hälso- och sjukvård
- **Ett EU som står närmare medborgarna** som stöder lokala utvecklingsstrategier och hållbar stadsutveckling i hela EU

Det främsta verktyget för genomförande av sammanhållningspolitiken är EU:s fonder för tillväxt och sysselsättning. De fonder som Västsverige tar del av är:

- Europeiska socialfonden+ 2021-2027 (ESF+)
- Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021-2027 (Regionalfonden)
- INTERREG 2021-2027
- Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021-2027

Utöver EU:s fonder för tillväxt och sysselsättning finns även de transnationella sektorsprogrammen, dessa program är en typ av EU-finansiering som stödjer utvecklingen inom ett visst område eller till en viss sektor. Det kan handla om miljö, utbildning eller kultur. I de flesta fall krävs projektpartners från andra EU-länder.

[Läs mer om EU:s sektorsprogram på SKRs hemsida.](#)

Tillväxtverket, Jordbruksverket, Polisen, Svenska ESF-rådet och Migrationsverket har den gemensamma webbplatsen <https://eufonder.se/> där information finns om EU:s fonder.

14. EU-FONDER OCH -PROGRAM

Västra Götaland berörs av ett antal EU-program, vilket gör det möjligt för olika aktörer att få sina projekt finansierade av EU-medel. Här kan du läsa mer om några av de program och fonder som det går att söka pengar från under programperioden 2021-2027.

14.1 Interreg-program

De territoriella samarbetsprogrammen (INTERREG) handlar om att utveckla samarbetet över nationsgränserna. Syftet är att uppmuntra städer och regioner från olika medlemsstater att arbeta tillsammans och lära av varandra genom gemensamma program, projekt och nätverk. EU:s program för territoriellt samarbete är det viktigaste verktyget för att finansiera den här typen av gränsöverskridande utvecklingsarbete. Västra Götaland omfattas av fem av dessa INTERREG-program.

Västra Götalandsregionen är en kontaktväg för INTERREG-programmen i Västra Götalands län.

[Kontakt - Västra Götaland i EU \(vregion.se\)](https://vregion.se)

[Övergripande information om respektive Interreg-program](#)

Interreg Sverige-Norge

Programmet ska genom ett gränsöverskridande samarbete skapa de bästa förutsättningarna för en ekonomisk stark region med en attraktiv livsmiljö. Programmets mål är en smartare, grönare, starkare och mer social gränsregion.

Sökande: Alla typer av aktörer kan ansöka om stöd, det vill säga både offentliga och privata. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte ansöka om stöd.

Stöd: Svenska partner har möjlighet att få [65 procent av kostnaderna i projektet finansierade](#). Norska partner kan få 50 procent av kostnaderna finansierade.

Länsstyrelsen Jämtland är förvaltande myndighet för programmet.

[Information om programmet och ansökningsomgångar på programmets hemsida](#)

Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak

Programmet syftar till att programområdet ska bli ett attraktivt och konkurrenskraftigt område, som kännetecknas av samarbete och hållbar utveckling. De insatsområden som är prioriterade inom programmet är Innovation och entreprenörskap, Grön omställning, Transport och mobilitet och Gränslös arbetsmarknad.

Sökande: Alla typer av aktörer kan ansöka om stöd, det vill säga både offentliga och privata. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte ansöka om stöd. Projekten måste ha minst två partner från två av länderna Danmark, Sverige eller Norge.

Stöd: Svenska och danska partner har möjlighet att få [60 procent av kostnaderna i projektet finansierade](#). Norska partner kan få 50 procent av kostnaderna finansierade.

Tillväxtverket är förvaltande myndighet för programmet.

[Information om programmet och ansökningsomgångar på programmets hemsida](#)

Interreg North Sea Region (Nordsjöregionen)

Programmet syftar till att göra Nordsjöregionen till en bättre plats att bo, arbeta och investera i. Prioriterade insatsområden i programmet är Robusta och smarta ekonomier i Nordsjöregionen, Grön omställning i Nordsjöregionen, klimatrezilient Nordsjöregion och Bättre styrning och tillämpning i Nordsjöregionen. Västra Götalandsregionen är nationell kontaktpunkt för programmet.

Sökande: Alla typer av aktörer inom programgeografin kan ansöka om stöd, det vill säga både offentliga och privata. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte ansöka om stöd.

Stöd: Partners inom programgeografin och EU har möjlighet att få 60 procent av kostnaderna i projektet finansierade. Norska partner kan få 50 procent av kostnaderna finansierade.

[Information om programmet och ansökningsomgångar på programmets hemsida](#)

Interreg BSR Baltic Sea Region (Östersjöregionen)

Det strategiska målet med programmet är att göra Östersjöregionen till en attraktiv plats att investera, arbeta och bo i. Prioriterade insatsområden i programmet är Innovativa samhällen, Hållbar vattenförvaltning, Klimatneutrala samhällen samt Samverkande förvaltning.

Sökande: Alla typer av aktörer inom programgeografin kan ansöka om stöd, det vill säga både offentliga och privata. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte ansöka om stöd.

Stöd: Partners inom programgeografin och EU har möjlighet att få 80 procent av kostnaderna i projektet finansierade. Norska partner kan få 50 procent av kostnaderna finansierade.

[Information om programmet och ansökningsomgångar på programmets hemsida](#)

Interreg Europe

Programmet är ett interregionalt samarbetsprogram som omfattar alla EU-länder, Norge och Schweiz. Programmet ger stöd till erfarenhetsutbyte mellan framför allt offentliga aktörer för att förbättra satsningar till att främja den regionala utvecklingen i Europa.

Sökande: Programmet riktar sig primärt mot offentliga aktörer samt privata och ideella icke-vinstdrivande organisationer.

Stöd: Offentliga aktörer och aktörer som styrs i offentlig regi inom programgeografin har möjlighet att få 80 procent av kostnaderna i projektet finansierade. För icke-vinstdrivande övriga aktörer kan 70 procent av kostnaderna finansieras från EU-medel.

[Information om programmet och ansökningsomgångar på programmets hemsida](#)

Urbact

URBACT är ett interregionalt EU-program som omfattar hela EU samt Norge och Schweiz. Målet med programmet är att möjliggöra för städer att arbeta tillsammans och utveckla integrerade lösningar till gemensamma urbana utmaningar. Detta görs genom nätverkande, lärande från varandras erfarenheter och genom att identifiera best practice för att förbättra stadsutveckling

[Information om programmet på programmets hemsida](#)

Övriga Interregionala program – Espon och Interact

Dessutom finns dessa två interregionala program som handlar mycket om erfarenhetsutbyte, och vi hänvisar direkt till respektive webbplats:

[Mer information om Espon](#)

[Mer information om Interact](#)

14.2 EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond

Regionalfonden, eller Europeiska regionala utvecklingsfonden som den egentligen heter, uppmuntrar aktörer att driva projekt för miljö, klimat, företagande, kompetens och mycket mera. Projekten kan vara mycket olika men målet är detsamma: Hållbar utveckling och sysselsättning i alla Europas regioner.

Västra Götalandsregionen har tillsammans med Region Halland skrivit fram Regionalfondsprogrammet för Västsverige. Programmet tar tydligt avstamp i de regionala utvecklingsstrategierna och är en viktig finansieringskälla för genomförandet av strategierna.

Regionalfonden Västsverige har visionen att under programperioden 2021-2027 skapa ett mer hållbart och konkurrenskraftigt Västsverige. För att nå visionen riktar programmet sig till projektsatsningar för ökad innovationskraft, strukturomvandling och entreprenörskap. Programmet fokuserar också på att utveckla färdigheter för smart specialisering och bidra till en cirkulär och hållbar ekonomi.

Sökande: Alla typer av aktörer kan ansöka om stöd, det vill säga både offentliga och privata. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte ansöka om stöd.

Stöd: Projekten har möjlighet att få 40 procent av kostnaderna finansierade.

Tillväxtverket är förvaltande myndighet för Regionalfonden.

Europeiska socialfonden (ESF+) ska bidra till en välfungerande arbetsmarknad och en varaktigt ökad sysselsättning på lång sikt. Västra Götalandsregionen och Region Halland har tillsammans tagit fram en gemensam regional handlingsplan för Västsverige och tar tydligt avstamp i de regionala utvecklingsstrategierna för Västra Götaland och Halland. Programmet är en viktig finansieringskälla för genomförandet av strategierna.

Sökande: Alla typer av aktörer kan ansöka om stöd, det vill säga både offentliga och privata. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte ansöka om stöd.

Stöd: Projekten har möjlighet att få 54 procent av kostnaderna finansierade.

Svenska ESF-rådet är förvaltande myndighet för ESF+.

Västra Götalandsregionen är värdorganisation för det regionala strukturfondspartnerskapet och administrerar dess sekretariat. Strukturfondspartnerskapets främsta uppgift är att prioritera bland inkomna ansökningar till Regionalfonden Västsverige och ESF+ i Västsverige.

[Information om Regionalfonden Västsverige och ansökningsomgångar \(Tillväxtverket\)](#)

[Information om ESF+ och ansökningsomgångar \(Svenska ESF-rådet\)](#)

[Information om Västsveriges Strukturfondspartnerskap \(Västra Götalandsregionen\)](#)

[Information om Västsveriges regionala handlingsplan för socialfonden+ 2021-2027](#)

14.3 EEE-F: European Energy Efficiency

Fund

Projekt för energibesparing, energieffektivisering och förnybar energi, särskilt i urbana miljöer, finansieras av denna EU-fond. Tre kategorier av projekt finansieras: energibesparing och energieffektivisering, förnyelsebar energi samt urbana transporter.

Sökande: Offentliga myndigheter, företrädesvis på lokal och regional nivå, eller offentliga eller privata bolag som verkar på uppdrag av dessa.

[Information hos EEE-F](#)

[Information hos kommissionen om energistöd och -projekt](#)

14.4 EU:s Miljöprogram LIFE+

LIFE är ett särskilt finansieringsprogram för EU:s miljö- och klimatpolitik. Totalt avsätts 5,4 miljarder euro, motsvarande cirka 54 miljarder kronor för åren 2021–2027. Villkoret för bidraget är att det också finns finansiering från annat håll. Programmet är uppdelat i fyra skilda delprogram.

LIFE finansierar projekt inom följande projektområden:

- Cirkulär ekonomi och livskvalitet.
- Klimatbegränsning och klimatanpassning.
- Övergång till ren energi.
- Natur och Biologisk mångfald.

LIFE finansierar följande projekttyper:

- Pilot- eller demonstrationsprojekt.
- Bästa praxis (bästa tillgänglig teknologi för att uppnå bättre resultat).

- Större regionala eller nationella miljö eller klimatprojekt (så kallade Strategiska projekt).

Ren energiomställning är ett nytt inslag för denna programperiod. I interaktion med EU:s investeringsprogram Horizon Europe bland flera ämnen delprogrammet stödja projekt inom energieffektivitet, förnybara energikällor inklusive kunskapsdelning och färdigheter och tekniker.

Sökande: Alla kan söka. Av administrativa skäl uppmuntrar EU-kommissionen stora projekt. De bör vara i storleksordningen 15 miljoner kronor eller större. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten erbjuder stöd och hanterar ansökningarna i Sverige. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten hjälper till med granskning av ansökan.

Stöd Bidraget från EU kan vara 60–95 procent av bidragsberättigade kostnader. Varaktighet 2–5 år.

Ansökan: EU-kommissionen har vanligtvis utlysning 1 gång per år. Tidpunkten kan dock variera något beroende på typ av ansökan, senaste information om ansökningstider finns här.

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

[Information hos Energimyndigheten](#)

[Information hos Kommissionen](#)

15. STÖD FÖR KLIMATANPASSNING

Klimatanpassning innebär åtgärder som syftar till att skydda miljön, människors liv och hälsa samt egendom genom att samhället anpassas till de konsekvenser som ett förändrat klimat kan medföra. Det är alltså en skillnad jämfört med klimatåtgärder som har målet att minska samhällets påverkan på klimatet. Många klimatanpassningsåtgärder kan även ha en positiv påverkan på miljön. Det finns flera kopplingar mellan Västra Götalands åtgärdsprogram för miljömålen och Länsstyrelsens handlingsplan för klimatanpassning.

Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning vid SMHI driver Klimatanpassningsportalen och ansvarar också för att sammanställa stöd för klimatanpassning. Flertalet stöd som redan presenterats i denna skrift kan passa för projekt med inriktning mot klimatanpassning. Många miljöförbättrande åtgärder kan också ha klimatanpassningsnytta, även om detta inte är huvudsyftet.

[Information om finansiering av klimatanpassning på Klimatanpassningsportalen.](#)

På klimatanpassningsportalen finns även exempel på genomförda åtgärder och projekt. Dessa exempelbeskrivningar innehåller oftast också information om hur arbetet finansierades och kan tjäna som källa till information om möjlig finansiering för liknande åtgärder. [Exempel på klimatanpassning | Klimatanpassning.se](#)

Det kan även vara intressant att läsa Europeiska miljöbyråns (EEA)s [rapport om hur klimatanpassning kan finansieras](#) (på engelska).

Det finns två specifika stöd för klimatanpassning med fokus på att minska risken för negativa konsekvenser av extremväder och naturolyckor.

15.1 Bidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv

Kommunerna längs Göta älv kan söka statsbidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs älven. Bidraget ska finansiera åtgärder och förberedelser till åtgärder, som utredningar, projektering och tillståndsprocesser.

Sökande: kommuner längs Göta älv. Ansökan om bidrag kan endast gälla ett objekt, dock kan ansökan göras gemensamt av flera kommuner. Kommunerna ansöker om bidragen men privatpersoner och företag med fastigheter inom skredriskområden kan i sin tur ansöka om stöd via kommunen.

Stöd: stöd kan beviljas för upp till 100 % av den totala kostnaden.

Exempel på åtgärder: stabilitetsutredningar, geotekniska åtgärder.

Ansökan: Information om hur du ansöker, ansökningsblanketter och ansökningsdatum finns på webbsidan hos Statens geotekniska institut (SGI).

[Sök statsbidrag – SGI](#)

15.2 Statsbidrag för naturolyckor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) fördelar årligen ut bidrag till åtgärder som förebygger naturolyckor. De naturolyckor som omfattas är översvämning, ras, skred eller erosion. Stödet riktar sig till kommuner som har bebyggda områden där risken för naturolyckor är särskilt stor. Det kan handla om områden som behöver skyddas mot översvämning eller där marken behöver förstärkas för att uppnå en högre stabilitet. Ansökan kan göras för åtgärder som planeras eller har utförts. En förutsättning för stöd är att hotbilden är noggrant utredd och att de föreslagna åtgärderna beskrivs tydligt med kartor, ritningar och beräkningar.

Sökande: kommuner.

Stöd: stöd kan beviljas för upp till 60 % av kostnaden för åtgärden och övriga bidragsberättigade kostnader.

Exempel på åtgärder: Bidrag ges för fysiska åtgärder som minskar risken för naturolyckor. Exempel på åtgärder mot ras och skred är avschaktning av slänter, tryckbanker och jordskruvar. För att minska konsekvenserna av översvämning kan man bygga vallar, pumpar, fördröjningsmagasin och skyfallsleder. Det går att söka för naturbaserade åtgärder. Val av åtgärd varierar från plats till plats.

Ansökan: ansökan och efterfrågat underlag ska lämnas in till MSB. Ansökan görs elektroniskt via e-tjänst. Det finns två ansökningsperioder per år:

- första måndagen i december till första måndagen i mars.
- första måndagen i juni till första måndagen i september.

[Information hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap](#)

16. MILJÖPRISER

Ska miljöpriser vara med i en sammanställning om bidrag och stöd? Varför inte? Man behöver bara göra åtgärden först och får pengarna och äran efteråt ☺.

Kommunala miljöpris

[Hjo kommuns miljöpris](#)

[Kungälv's kommuns stipendium för en Hållbar Utveckling](#)

[Lerums Gröna Tråden](#)

[Lilla Edets miljöpris](#)

[Mölnåls stads miljöpris](#)

[Skövde kommuns miljöpris](#)

[Stenungsunds kommuns miljöpris](#)

[Vara kommuns bygg- och miljöpris](#)

[Vårgårda kommuns miljöpris](#) (delas ut vartannat år, priset kommer delas ut igen under 2024)

Övergripande miljöpris

[WinWin Gothenburg Sustainability Award](#)

[Volvos miljöpris](#)

[Föreningen vattens miljöpris](#)

[Nordiska ministerrådets miljöpris](#)

[Miljöstrategipriset](#)

Känner du till fler miljöpris? E-posta helena.sandmer@lansstyrelsen och tipsa!

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Länsstyrelsen
Västra Götaland

SKOGSSTYRELSEN